

*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr ...../2017
Zarządu Powiatu Prudnickiego
z dnia.....2017 r.*

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027

Prudnik 2017

Spis treści

Wstęp.....	5
Rozdział I. Charakterystyka Powiatu Prudnickiego	7
Dział 1 Położenie.....	7
Dział 2. Powierzchnia, podział administracyjny	8
Dział 3. Sytuacja demograficzna	10
Rozdział II. Diagnoza problemów społecznych	11
Dział 1. Rynek pracy, bezrobocie.....	11
Dział 2. Uzależnienia.....	14
Dział 3. Niepełnosprawność	16
Dział 4. Rehabilitacja społeczna.....	19
Dział 5. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	38
Rozdział III. Pomoc społeczna, zasoby powiatu	42
Dział 1 Zadania z zakresu pomocy społecznej	42
Dział 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	43
Dział 3 Ośrodki Pomocy Społecznej	52
Dział 4. Domy Pomocy Społecznej	65
Dział 5. Organizacje pozarządowe	70
Rozdział IV. Edukacja	76
Rozdział V. Ochrona Zdrowia.....	84
Rozdział VI. Plan Działania	88
Rozdział VII. Misja Strategii.....	90
Rozdział VII. Obszary Strategii, Cele Strategiczne	93
Obszar I - Pomoc Rodzinie i Dziecku	94
Obszar II - Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz osób starszych.	103
Obszar III - Zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.....	113
Obszar IV - Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu.....	120
Obszar V - Współpraca z organizacjami pozarządowym.....	125
Podsumowanie.....	128
Metodologia.....	130
Wykazy.....	131
Mapy.....	131
Tabele	131
Wykresy.....	132
Bibliografia.....	132

Wstęp

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem strategicznym, zapewniającym rozwój powiatu w zakresie polityki społecznej poprzez odpowiednie planowanie i realizację wyznaczonych celów. Obowiązująca dotąd Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Prudnickim została opracowana w 2006 roku, wytyczając kierunki działań do końca 2016 roku. Nadszedł czas na wytyczenie nowych kierunków i zaktualizowanie zadań, aby odpowiadały bieżącym problemom mieszkańców powiatu.

Szybki rozwój gospodarczy przekłada się na społeczeństwo, skąd też pojawia się potrzeba stworzenia takiego systemu zaspokajania potrzeb społecznych, który szybko reaguje na zmiany i dostosowuje się do stale zmieniających się warunków społecznych. Diagnoza naszego powiatu daje kompleksowe wyobrażenie o kondycji życia społecznego w naszym powiecie oraz o występujących problemach i niedostatkach. Diagnoza i analiza występujących problemów społecznych, ich natężenie w chwili obecnej oraz w przewidywanej perspektywie czasowej stały się podstawą do wytyczenia kierunków rozwoju, określenia priorytetów, których realizacja jest jednym z warunków poprawy życia społecznego ludności Powiatu Prudnickiego.

Współpraca samorządu powiatowego, gminnego oraz organizacji pozarządowych jest w stanie przyczynić się do bardziej skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, zwłaszcza w skali lokalnej. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorząd obowiązek opracowania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Przyjęcie tego dokumentu do realizacji w drodze uchwały Rady Powiatu umożliwi nie tylko budowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej na terenie naszego powiatu, ale również pozwoli na pozyskiwanie środków z budżetu państwa i z funduszy pomocowych na realizację poszczególnych zadań określonych w strategii.

Zadaniem strategii jest wytyczenie kierunków działań, które służyć mają rozwiązywaniu niekorzystnych zjawisk społecznych. Ujęte w formę celów strategicznych szczegółowych oraz kierunków działań kwestie wyznaczają obszary nad którymi skupia się powiatowa polityka społeczna.

Podmiotowość człowieka, odpowiedzialność za własne życie, subsydiarność to wartości nadrzędne, do których odwołuje się strategia. Celem podstawowym strategii jest profilaktyka, zapobieganie problemom i zagrożeniom społecznym, przeciwdziałanie

i łagodzenie skutków ubóstwa mieszkańców. Należy dążyć do tego by pomoc społeczna Powiatu Prudnickiego była sprawnym i skutecznym systemem wsparcia rodziny i dziecka, osób niepełnosprawnych, starszych i potrzebujących pomocy. Należy zauważyć, iż jedynie dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz włączenie się przez poszczególne instytucje, samorządy gminne i organizacje pozarządowe w realizację i pilotowanie poszczególnych celów strategii są gwarancją jej realizacji.

Obowiązek opracowania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych powiatu przewiduje „opracowanie i realizację powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”. W/w konsultacje odbyły się 14.11.2017 r. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w Prudniku.

Rozdział I. Charakterystyka Powiatu Prudnickiego

Dział 1 Położenie

Rysunek nr 1

Źródło: opracowanie własne.

1. Powiat prudnicki położony jest w południowej części województwa opolskiego u podnóża Sudetów, na pograniczu dwóch krain geograficznych – Płaskowyżu Głubczyckiego i Gór Opawskich. Atutem wyróżniającym powiat jest położenie

geograficzne w obszarze województwa o największej atrakcyjności przyrodniczej w paśmie Gór Opawskich i czeskich Jeseníków.

2. Powiat zalicza się do obszarów o ukształtowanej funkcji rolniczej, z dobrymi warunkami dla produkcji i przetwórstwa rolno-spożywczego oraz dla rozwoju turystyki i rekreacji. Charakteryzuje się wielofunkcyjną strukturą gospodarczą:

- 1) przemysł (m. Prudnik oraz m. Głogówek),
- 2) rolnictwo (gm. Biała, gm. Głogówek, gm. Prudnik),
- 3) usługi (m. Prudnik oraz w mniejszym zakresie m. Głogówek i m. Biała),
- 4) leśnictwo (gm. Biała),
- 5) turystyka (południowa część gm. Prudnik – obszar Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”).

3. Z uwagi na uwarunkowania naturalne, w strukturze przestrzennej powiatu dominują tereny intensywnie użytkowane rolniczo, niewielkie kompleksy leśne występują fragmentarycznie w części północnej i południowo zachodniej. Użytki rolne stanowią 79,8% a grunty orne 71,5% powierzchni. Uwarunkowania komunikacyjne powiatu wynikają z jego położenia przy trasie sudeckiej w bezpośrednim pasie pogranicza polsko – czeskiego. Istotnym elementem aktywizacji gospodarczej jest bezpośrednie położenie przy granicy z Czechami, a jednym ze strategicznych celów rozwoju powiatu jest turystyka – wykorzystanie walorów historycznych, kulturowych i środowiskowych.

4. Przemysł powiatu skoncentrowany jest przede wszystkim w mieście Prudnik oraz w nieznacznym stopniu w mieście Głogówek.

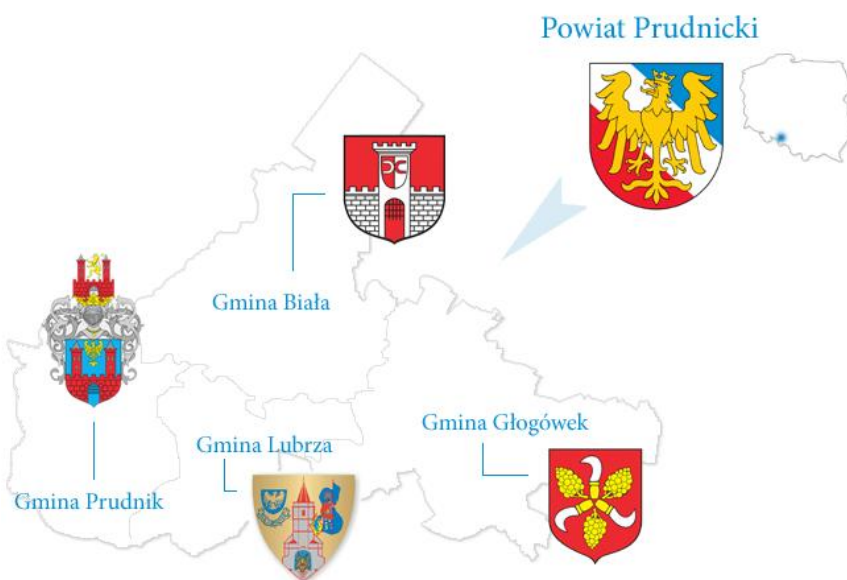
5. Powiat prudnicki należy do jednych z ciekawszych pod względem kulturowym w województwie. Perłą powiatu jest zarówno Prudnik jak i Głogówek z licznymi zabytkami oraz historyczną zabudową.

Dział 2. Powierzchnia, podział administracyjny

1. Powiat prudnicki należy do mniejszych powiatów w województwie. Biorąc pod uwagę powierzchnię (571,16 km²) zajmuje 10 miejsce. W powiecie znajdują się 3 gminy miejsko-wiejskie: Biała, Głogówek i Prudnik oraz jedna gmina wiejska Lubrza.

Rysunek nr 2. Podział administracyjny powiatu prudnickiego.

Źródło: <http://www.powiatprudnicki.pl/powiatprudnicki-podstawoweinformacje.html>

Tabela nr 1. Powierzchnia powiatu prudnickiego z podziałem na gminy.

Gminy		Powierzchnia	
		km ²	udział %
Gminy miejsko-wiejskie	Biała	196	34
	Głogówek	170	30
	Prudnik	122	21
Gminy wiejskie	Lubrza	83	15
Razem powiat		571	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Dział 3. Sytuacja demograficzna

1. W powiecie prudnickim według danych za rok 2016 mieszkało 55 915 osób, z czego ponad połowę (52 %) stanowiły kobiety. Prawie 53 % ludności powiatu zamieszkuje miasta, na 1 km² powierzchni przypada 98 osób. W ciągu 11 lat, w stosunku do 2005 roku, ludność powiatu prudnickiego zmniejszyła się o 4284 osoby, czyli o niespełna 7%. W związku z powyższym zmniejszyła się również gęstość zaludnienia powiatu z 105 os/km² w 2005 roku do 98os/km² w 2016 r.

2. W roku 2016 przyrost naturalny w powiecie prudnickim wyniósł na 1000 ludności -2,98 (ogółem w województwie opolskim - 1,4). Urodzenia żywe na 1000 ludności wyniosły 8,4 (8,7 w województwie), natomiast zgony na 1000 ludności 11,38 (województwo 10,1).

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu prudnickiego.

Gminy		2013	2014	2015	2016
Gminy miejsko - wiejskie	Biała	10827	10793	10721	10686
	Głogówek	13682	13620	13445	13349
	Prudnik	27956	27835	27645	27510
Gminy wiejskie	Lubrza	4363	4360	4363	4370
Razem powiat		56828	56608	56174	55915

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

Rozdział II. Diagnoza problemów społecznych

Dział 1. Rynek pracy, bezrobocie

1. Mimo poprawy sytuacji gospodarczej kraju, niektóre regiony kraju nadal borykają się z problemem wysokiego bezrobocia. Województwo opolskie a w szczególności powiaty położone w południowej jego części to region zmarginalizowany, gdzie zjawisko bezrobocia stanowi znaczący problem rozwojowy.

2. Powiat prudnicki ze stopą bezrobocia 13,7 % (stan na 31.XII.2016 r.) zaliczony jest do obszarów zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Stopa bezrobocia w analogicznym okresie w Województwie Opolskim wynosiła 9,0%, a w kraju 8,3%.

Tabela nr 3. Stopa bezrobocia w województwie opolskim XII 2015, XII 2016.

Jednostka terytorialna	Grudzień 2015	Grudzień 2016
Województwo Opolskie	10,2	9,0
Powiat Brzeski	14,2	12,5
Powiat Głubczycki	14,2	13,4
Powiat Kluczbork	10,7	9,7
Powiat Kędzierzyn- Kozłe	11,8	10,4
Powiat Krapkowicki	7,8	6,8
Powiat Namysłowski	12,6	11,8
Powiat Nyski	14,5	12,0
Powiat Prudnicki	15,4	13,7
Powiat Opolski	10,3	9,3
Powiat Oleski	7,6	6,6
Powiat Strzelecki	7,7	6,6
Miasto Opole	5,3	4,9

Źródło: GUS Warszawa, Wydział Informacji Analiz i Prognoz.

3. W 2015 roku stopa bezrobocia wynosiła 15,4%, w 2016 roku nastąpił jej spadek do 13,7%. Mimo, że bezrobocie co roku nieznacznie spada, to nadal stanowi jeden z najtrudniejszych problemów społeczno-gospodarczych w powiecie prudnickim.

Tabela nr 4. Liczba bezrobotnych w Powiecie Prudnickim.

Powiat Prudnicki	Bezrobotni ogółem		
	Grudzień 2015	Grudzień 2016	Październik 2017
	2689	2388	1585

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

4. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku prawie 1/3 ogółu mieszkańców było zarejestrowanych jako bezrobotni. Rynek pracy w powiecie to przemysł lekki, zatrudniający pracowników głównie w zawodach: pracownik produkcji, stolarz, tapicer, szwaczka, monter kaset do drukarek oraz lakiernik i pomocnik lakiernika. Mimo to lokalny rynek pracy jest zbyt mały, aby znaleźli na nim miejsce zainteresowani – niezależnie od walorów osobowych, umiejętności czy wykształcenia.

5. Rozpatrywania skutków bezrobocia należy dokonywać w warunkach lokalnego rynku pracy, charakterystycznego dla małych miast takich jak Biała, czy specyficznych środowisk popegeerowskich. Znaczny odsetek bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych) mieszka na terenach wiejskich. Bezrobocie na wsi stanowi osobny problem społeczno-ekonomiczny, wymagający szczególnych środków zaradczych i specyficznych działań. Mimo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, której wyrazem jest wysoki poziom bezrobocia w powiecie prudnickim obserwuje się sukcesywny spadek liczby bezrobotnych, w szczególności w grupie osób w wieku produkcyjnym.

Tabela nr 5. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego
(wg stanu na dzień 31.12.2015 r.)

gmina	ogółem ilość osób	w tym :			
		kobiety	do 25 r. ż	z prawem do zasiłku	nie posiadających prawa do zasiłku
Prudnik	1591	811	199	158	1433
Biała	363	204	66	24	339
Głogówek	511	300	108	30	481
Lubrza	224	114	34	20	204
Powiat	2689	1429	407	232	2457

Tabela nr 6. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego (wg stanu na dzień 31.12.2016 r.)

gmina	ogółem ilość osób	kobiety	do 25 r. ż	z prawem do zasiłku	nie posiadający prawa do zasiłku
Prudnik	1417	719	160	167	1250
Biała	320	169	58	35	285
Głogówek	431	262	68	61	370
Gmina Lubrza	220	16	35	29	191

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

Tabela nr 7 Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego (wg stanu na dzień 30.09.2017 r.)

gmina	ogółem ilość osób	kobiety	do 25 r. ż	z prawem do zasiłku	nie posiadający prawa do zasiłku
Prudnik	985	526	134	103	882
Biała	245	132	43	22	223
Głogówek	299	190	57	32	267
Gmina Lubrza	172	90	26	11	161

Źródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku.

6. Biorąc pod uwagę strukturę bezrobotnych ze względu na płeć, to wśród osób bezrobotnych w powiecie prudnickim w 2016 r. nieznacznie przeważały kobiety (1266, tj. ok. 53%) . W kwestii ilości osób bezrobotnych z podziałem na płeć, obserwuje się od kilku lat pewną równowagę. W skali powiatu rejestruje się w PUP podobna liczba kobiet i mężczyzn.

7. Porównując natomiast gminę Biała, Lubrza i Głogówek – gminy z przewagą terenów wiejskich, mimo zmniejszenia liczby osób bezrobotnych, stosunek bezrobotnych kobiet do mężczyzn pozostaje tylko nieznacznie zmieniony. Uwidacznia się tu problem rejestracji kobiet z terenów wiejskich w celu ubezpieczenia zdrowotnego, a nie faktycznej potrzeby poszukiwania pracy.

8. Biorąc pod uwagę wykształcenie osób bezrobotnych, w 2016 roku 751 osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe, natomiast 767 osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Najmniejszą grupę osób bezrobotnych stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym (198 osób, tj. ok. 8,2% ogółu bezrobotnych).

Dział 2. Uzależnienia

1. Problem uzależnień to jedno z największych zagrożeń współczesnego świata. W Powiecie do ważniejszych problemów społecznych należy zaliczyć zażywanie przez młodzież środków psychostymulujących oraz nadużywanie alkoholu.

2. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami, alkoholizm oraz powielanie patologicznych wzorców zachowania to najczęstsze tzw. „rodzinne” uwarunkowania uzależnień. W rodzinach długotrwale nadużywających alkoholu wzorzec picia powielają dzieci. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych i obniżania się wieku osób sięgających po alkohol. Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszego powiatu w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci i wykształcenia.

3. Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku od 2005 roku funkcjonuje Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej zatrudniający specjalistów, którzy udzielają bezpłatnej pomocy prawnej, pedagogicznej, terapeutycznej, psychologicznej i socjalnej osobom uzależnionym, współuzależnionym, członkom ich rodzin, jak również osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom w kryzysie.

4. W 2016 roku z oferty Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 675 osób, w tym 452 kobiet i 223 mężczyzn. W ramach zadań Ośrodka udzielono 3950 porad. W tabeli poniżej przedstawiony został podział porad udzielonych przez specjalistów Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Prudniku (dane dotyczą zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych).

W 2017 roku z oferty Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 450 osób w tym 171 mężczyzn i 179 kobiet.

Tabela nr 8. Podział osoboporad udzielonych w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Prudniku w 2016 i 2017 r.

Osoboporady udzielone w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Prudniku		
Zadanie	Liczba udzielonych porad	
	2016	2017
Program dla osób doświadczających przemocy domowej konsultacje indywidualne poradnictwo w zakresie "Niebieskich kart" grupa wsparcia grupa terapeutyczna	616	520
program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej,	540	714
Poradnictwo Prawne	76	37
Poradnictwo dla osób w kryzysie kryzysy osobiste próby samobójcze	664	390
Poradnictwo uzależnień	239	219
Poradnictwo opiekuńczo - wychowawcze	307	230
Poradnictwo socjale	220	41
Pomoc socjalna	1172	247
Telefon zaufania	116	8

Źródło: opracowanie własne.

5. Nadużywanie alkoholu lub środków psychostymulujących jest przyczyną powstawania innych problemów m.in.: zdrowotnych, materialnych i wychowawczych. Powoduje również zaburzenie relacji między członkami rodziny. Alkohol często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci. W tabeli nr 8 zestawiono dane z Komendy Powiatowej Policji w Prudniku dotyczące liczby działań w obrębie przemocy podjętych w 2016 r.

Tabela nr 9. Przemoc w rodzinie wg danych KPP w Prudniku w okresie od 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.

Rodzaj	Ogółem	W tym	Liczba
Interwencje	7787	interwencji domowych	747
Osoby doświadczające przemocy w rodzinie	102	kobiety	76
		mężczyźni	19
		małoletni	7
Sprawcy przemocy w rodzinie	90		
Liczba osób zatrzymanych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych wobec których istniało podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie	78		
Postępowanie przygotowawcze wobec sprawcy przemocy domowej z art. 207 kk	53		
Wszczęcie postępowania w związku z posiadaniem narkotyków	69	Nakłanianie do użycia środka odurzającego lub substancji psychotropowych	6

Źródło: Dane z KPP w Prudniku.

Dział 3. Niepełnosprawność

1. W świetle postanowień ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2046 z późn. zm.) rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Niepełnosprawność to naruszenie lub uszkodzenie sprawności psychofizycznej, które prowadzi do stanu określonego jako ograniczenie funkcjonalne lub

ograniczenie aktywności życiowej człowieka. Jej przyczyny mogą być trojakiemu rodzaju: wady wrodzone, przewlekłe choroby oraz nagłe wydarzenia – wypadki, urazy, zatrucia.

2. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Prudniku jest organem właściwym miejscowo w sprawie ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności na wniosek mieszkańców powiatu prudnickiego.

3. Na dzień dzisiejszy w skali kraju dane statystyczne na temat zjawiska niepełnosprawności oparte są głównie na danych o niepełnosprawności potwierdzonej prawnie czyli dotyczy osób posiadających orzeczenia o niepełnosprawności:

- 1) ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub jego odpowiednikiem) - 31,8% ogółu niepełnosprawnych,
- 2) umiarkowanym stopniem niepełnosprawności - 43,6% ,
- 3) lekkim stopniem niepełnosprawności - 19,7%,
- 4) osoby posiadające orzeczenie o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym - 4,9%.

4. Dla określenia społeczności osób niepełnosprawnych w Powiecie Prudnickim niezbędne było uzyskanie wszelkich danych znajdujących się w różnych instytucjach świadczących usługi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz tych, które nadają prawny status niepełnosprawności, czyli instytucji orzeczniczych. Niestety te dane są często nieporównywalne ze sobą i zawierają margines błędu wynikający np. z różnego zasięgu terytorialnego działalności tych instytucji oraz różnego stopnia uszczegółowienia tych danych. W związku z powyższym, dokładne ustalenie populacji osób niepełnosprawnych w powiecie nie jest możliwe. Biorąc jednak pod uwagę dane przekazane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności - ogólna liczba osób uznanych za niepełnosprawne w Powiecie Prudnickim kształtuje się w granicach 6510 osób, co stanowi ok. 10,5% populacji. Wskaźnik ten mieści się w granicach średnich wartości określonych na poziomie ogólnokrajowym i wojewódzkim. Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (lub jego odpowiednikiem) to ok. 31,9% ogółu niepełnosprawnych w powiecie, umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ok. 55,1%, lekkim stopniem niepełnosprawności ok. 13%. W skład Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wchodzi: lekarz (psychiatra, okulista, lekarz medycyny pracy, internista), psycholog, pedagog, pracownik socjalny, doradca zawodowy, przewodniczący zespołu, sekretarz.

5. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 2016 roku wydał 848 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz niepełnosprawności i prowadzi szczegółową

statystykę danych dotyczących osób zaliczonych do niepełnosprawnych, w tym również dzieci do 16 roku życia.

Tabela nr 10. Ilość wydanych orzeczeń w 2016 r. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Lp.	Wydane orzeczenia	ogółem	Powiat Prudnicki				
			16-25 lat	26-40 lat	41-60 lat	więcej niż 61 lat	
1.	Ogółem wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	666	93	110	352	111	
2.	Orzeczenia ze znacznym stopniem niepełnosprawności	204	25	47	53	79	
3.	Orzeczenia z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	352	41	102	141	68	
4.	Orzeczenia z lekkim stopniem niepełnosprawności	82	37	23	15	7	
5.	Osoby z zaburzeniem psychicznym	28	5	12	8	3	
6.	Wydane orzeczenia osobom poniżej 16 roku życia		177				
7.	Osoby posiadające stopień niepełnosprawności - bezrobotne		481				

8.	Osoby posiadające stopień niepełnosprawności - zatrudnione	157
----	--	-----

Źródło: Opracowanie własne.

6. W związku ze zmianą przepisów w prawie o ruchu drogowym od lipca 2014 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności został ustanowiony organem wydającym karty parkingowe. Wszystkie karty parkingowe wydane przed wejściem w życie nowych przepisów utraciły ważność. W związku z potrzebą bardzo szybkiego zweryfikowania prawa do posiadania nowych kart parkingowych w 2014 – 2015 nastąpiła kumulacja wpływających wniosków o wydanie nowych kart parkingowych. W 2016 roku Zespół wydał osobom niepełnosprawnym, które spełniały przesłanki określone w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym - 269 kart parkingowych.

Dział 4. Rehabilitacja społeczna

1. Ustawowe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych w ramach zadań własnych powiatu są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Działalność ta finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - funduszu celowego, którego środki przeznaczone są na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych oraz zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Oprócz tego liczne zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych wykraczającej poza zadania własne powiatu są realizowane przez organizacje pozarządowe z ich własnej inicjatywy, często przy wykorzystaniu pozyskanych przez nie środków zewnętrznych. Rehabilitacja społeczna, której celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, poprzez prowadzenie działań, w szczególności o charakterze organizacyjnym, technicznym, leczniczym, psychologicznym, edukacyjnym, integracyjnym jest realizowana między innymi poprzez:

- 1) kształtowanie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych,
- 2) kształtowanie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- 3) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych,

- transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- 4) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

2. Zadania te są realizowane między innymi poprzez dofinansowanie:

- 1) uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2) likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych,
- 3) likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się/przemieszczaniu się, barier transportowych,
- 4) sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- 5) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- 6) działalności warsztatów terapii zajęciowej.

3. Działania te zmierzają w szczególności do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych osób niepełnosprawnych, wspomagania ich w procesie rehabilitacji i włączania w życie społeczne. Część z nich ma wyłącznie charakter ratunkowy, inne przynoszą efekty długofalowe i w sposób znaczący wpływają na minimalizację skutków niepełnosprawności, zapobiegając tym samym społecznemu wykluczeniu tej grupy osób. Do tej drugiej kategorii należy zaliczyć wszelkie przedsięwzięcia mające na celu likwidację barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych. Nadal zbyt mała jest liczba placówek i miejsc umożliwiających osobom niepełnosprawnym wyjście z domu oraz nabycie lub rozwinięcie różnych umiejętności. Zbyt mało jest przedsięwzięć, które miałyby na celu integrację osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami między sobą oraz z pozostałymi mieszkańcami miasta.

4. Na trudną sytuację życiową osób niepełnosprawnych składa się wiele czynników, w tym między innymi (zgodnie z warunkami badań statystycznych):

- 1) trudna sytuacja ekonomiczna większości gospodarstw domowych osób niepełnosprawnych, problem ten uwidacznia się zwłaszcza w przypadku osób starszych,
- 2) znaczna bierność na rynku pracy wśród osób niepełnosprawnych, których stopień niepełnosprawności ani wiek nie wykluczają podjęcia pracy; bierność ta najczęściej tłumaczona jest brakiem pracy dla osób niepełnosprawnych, co może wskazywać na małą otwartość pracodawców na zatrudnienie pracowników w tej grupie poszukujących pracy,
- 3) ograniczona wiedza wśród osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na temat

instytucji, których celem jest niesienie pomocy tej grupie, przysługujących im form wsparcia (w tym finansowego), a także praw osób niepełnosprawnych;

- 4) niski stopień zorganizowania i zintegrowania środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

5. Uznając wagę problemu i zagrożenia, jakie on za sobą niesie, na całym świecie podejmowane są różnego rodzaju działania, których celem jest minimalizowanie skutków tego zjawiska oraz zapobieganie jego powstawaniu. Tworzone są także różnego rodzaju akty prawne chroniące interesy tej grupy ludzi oraz określające ich prawa i uprawnienia.

6. W Polsce jednym z podstawowych dokumentów z tego zakresu jest uchwała Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997 roku - czyli Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, przygotowana w oparciu o Konstytucję RP, Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Konwencję Praw Dziecka, Standardowe Zasady Wyrównania Szans Osób Niepełnosprawnych oraz inne akty prawa międzynarodowego i wewnętrznego. W dokumencie tym określone zostały prawa osób niepełnosprawnych do:

- 1) dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- 2) dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
- 3) dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną,
- 4) nauki w szkołach wspólnie ze swoimi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej,
- 5) pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
- 6) zatrudniania na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga – prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
- 7) zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
- 8) życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej, swobodnego

przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji, możliwości komunikacji międzyludzkiej,

- 9) posiadania samorządowej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
- 10) pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do zainteresowań i potrzeb.

7. Na rehabilitację społeczną w roku 2015 i 2016 zostały przekazane kwoty:

2015 r.

546,371,00 zł.

2016 r.

417.955,00 zł.

8. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

Udziału w turnusach rehabilitacyjnych jest formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

**Wydatkowana kwota dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych
w 2015 i 2016 roku wyniosła:**

2015 r.

73.464,00 zł.

2016 r.

68.200,00 zł.

Tabela nr 11. Turnusy rehabilitacyjne.

Turnusy rehabilitacyjne 2016 r.		
	ilość	kwota
Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	185	x
w tym: opiekunowie	48	x
wypłacone dofinansowanie osoby dorosłe z opiekunami	57	48 351,00 zł
Wypłacone dofinansowanie dzieci z opiekunami	24	19 849,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

9. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

Podmiotami ubiegającymi się o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą być osoby prawne, czyli jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną, a więc na przykład: fundacje, stowarzyszenia, związki sportowe itp., a także jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, czyli na przykład: stowarzyszenia zwykłe, szkoły i domy pomocy społecznej nie prowadzone przez powiat.

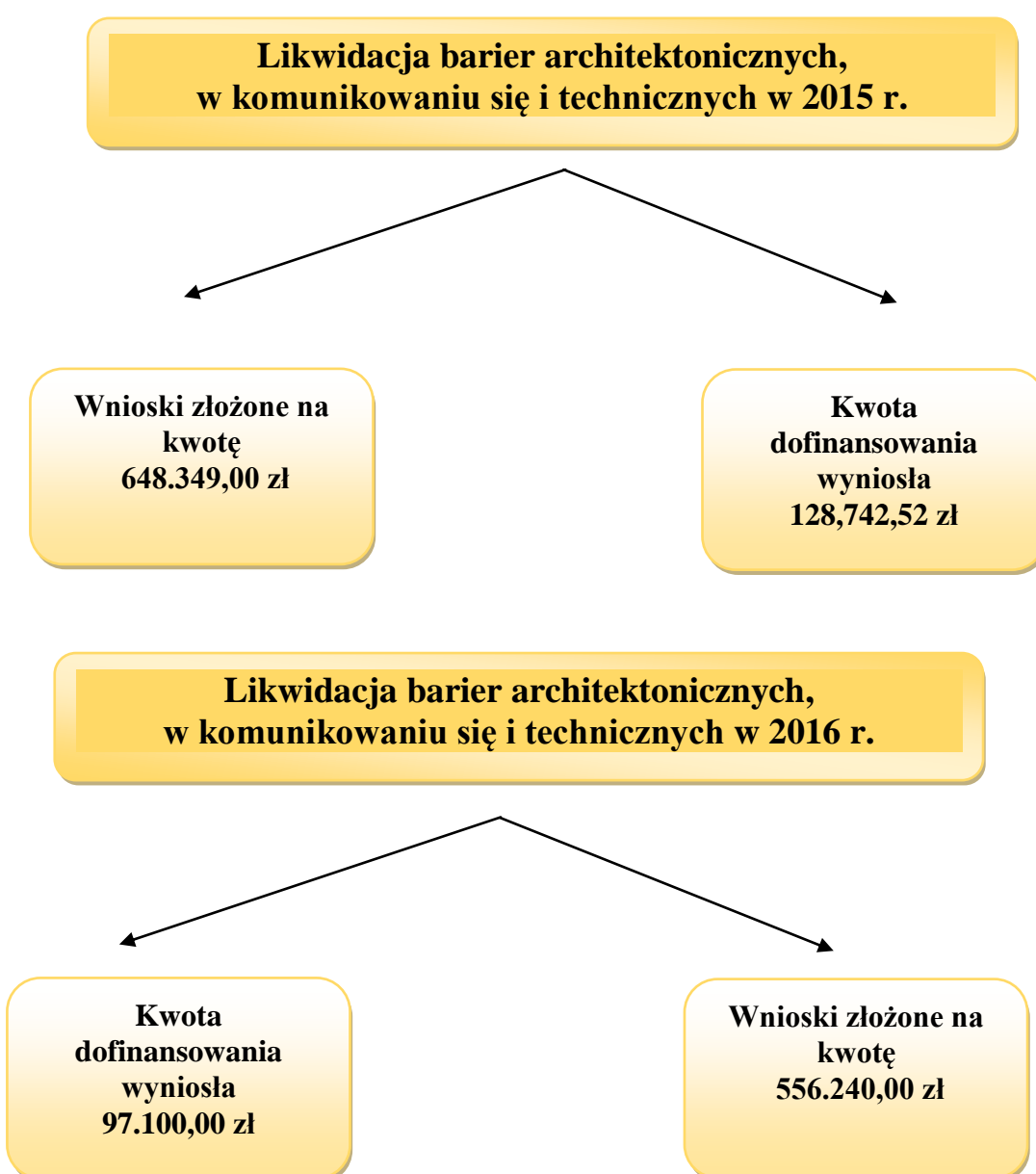
Wysokość dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych wynosi do 60 % kosztów przedsięwzięcia. W 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku wpłynęły 3 wnioski na dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki, z których 1 został zrealizowany na kwotę 9.120,00 zł, skorzystało 20 osób. Na rok 2017 organizacje złożyły 5 wniosków na dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki z czego dofinansowane zostały 3 wnioski na kwotę 12.277,00 zł, skorzystało 72 osoby.

10. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych:

O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych definiowanych jako wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym – mogą ubiegać się przede wszystkim ci niepełnosprawni wnioskodawcy, którzy mają trudności

w poruszaniu się. Przeprowadzona likwidacja powinna umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Przez likwidację barier technicznych należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej usprawnianie. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze funkcjonowanie. Dofinansowanie na wyraźne zalecenie lekarza specjalisty rehabilitacji medycznej oraz dodatkowego wyjaśnienia wnioskodawcy uzasadniającego dofinansowanie.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela nr 12. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w 2016 r.		
	ilość	kwota
złożone wnioski	86	556 240,00 zł
zawarte umowy	17	97 195,00 zł
wypłacone dofinansowania	16	97 100,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

11. Dofinansowanie do Przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych:

Osoba niepełnosprawna może otrzymać wsparcie finansowe ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia na zakup przedmiotów ortopedycznych lub środków pomocniczych (np. aparaty słuchowe, cewniki, pieluchomajtki, kule, balkoniki, materace przeciwodleżynowe, wózki inwalidzkie, aparaty ortopedyczne, protezy, szkła okularowe itp.), zlecone przez lekarza specjalistę.

Tabela nr 13. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Sprzęt rehabilitacyjny 2016 r.		
	ilość	kwota
złożone wnioski	28	75 844,00 zł
zawarte umowy(dot. sprzętu rehabilitacyjnego)	25	52 777,00 zł
Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 2016 r.		
	ilość	kwota
Złożone wnioski	308	375 215,00 zł
wypłacone dofinansowania (l. osób i kwota)	282	190 758,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

Tabela nr 14. Dofinansowania PFRON w 2016 r.

Zestawienie dofinansowania PFRON w 2016 r.			
Lp.	Nazwa przedmiotu	ilość osób	Kwota dofinansowania
1	Aparat słuchowy, wkładka	82	74.463,31
2	Pakiet logopedyczny	1	2 867,20
3	Balkonik	4	1 139,50
4	Buty ortopedyczne	12	2 695,50
5	Cewniki ,worki	4	1 754,28
6	Materac p / odleżynowy	3	1 455,58
7	Okulary, soczewki	6	290,00
8	Orteza	7	4 315,00
9	Pieluchomajtki	139	42 794,50
10	Pionizator	1	2 000,00
11	Podpórka	1	162,00
12	Poduszka p/odleżynowa	4	1 000,00
13	Proteza	11	24 590,00
14	Gorset protetyczny	1	90,00
15	Pończocha kikutowa	1	220,00
16	Kula pachwowa	1	54,00
17	Wózek inwalidzki	8	32 234,00
18	Gorset, kombinezon	1	1 300,00
19	Peruka	1	200,00
20	Łóżko rehabilitacyjne	17	39 576,33
21	Wanna z hydromasażem	1	2 299,50
22	Rower trójkołowy	5	6 774,30
23	Bieżnia	1	1 260,00
Razem			243 535,00

Źródło: opracowanie własne.

12. Program „Aktywny Samorząd”

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku realizuje również pilotażowy program „Aktywny samorząd”. Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane są do uprawnionych osób z niepełnosprawnością. Moduł I w głównej mierze dotyczy likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową funkcjonowania osób z niepełnosprawnością.

2. Obszary wsparcia realizowane w Module I przez PCPR:

- 1) obszar A (likwidacja bariery transportowej):
  - a) zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
  - b) zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat. B.
- 2) obszar B (likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym):
  - a) zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
  - b) zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
- 3) obszar C (likwidacja barier w poruszaniu się):
  - a) zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
  - b) zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
  - c) zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.
- 4) obszar D (pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej).

3. Obszar wsparcia realizowany w Module II przez PCPR to pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Tabela nr 15. Realizacja programu Aktywny Samorząd Moduł I, Moduł II. w poszczególnych obszarach i zadaniach w 2016 roku.

Moduł I Obszar A 2016 r.				
Zadanie	Złożone wnioski	Kwota wnioskowana	Podpisane umowy	Kwota przyznana
1	1	1 402,50	1	1 125,00
2	-	-	-	-
Razem	1	1 402,50	1	1 125,00

Moduł I Obszar B 2016 r.				
Zadanie	Złożone wnioski	Kwota wnioskowana	Podpisane umowy	Kwota przyznana
1	8	61 870,00	8	59 796,00
2	1	-	-	-
Razem	9	61 870,00	8	59 796,00

Moduł I Obszar C 2016 r.				
Zadanie	Złożone wnioski	Kwota wnioskowana	Podpisane umowy	Kwota przyznana
1	-	-	-	-
2	5	9 600,00	5	5 800,00
3	-	-	-	-
Razem	5	9 600,00	5	5 800,00

Moduł I Obszar D 2016 r.				
Zadanie	Złożone wnioski	Kwota wnioskowana	Podpisane umowy	Kwota przyznana
nie dotyczy	3	4 346,00	3	3 546,00
Razem	3	4 346,00	3	3 546,00

Moduł II 2016 r.				
Zadanie	Złożone wnioski	Kwota wnioskowana	Podpisane umowy	Kwota przyznana
nie dotyczy	31	71 262,80	30	51 742,34
Razem	31	71 262,80	30	51 742,34

Źródło: Opracowanie własne.

13. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami

Realizatorem programu jest Starostwo Powiatowe - Wydział Organizacyjny Programów Rozwojowych Zarządzania Kryzysowego. W ramach programu likwidowane są bariery komunikacyjne poprzez zakup samochodów przystosowanych do osób niepełnosprawnych m.in. dla Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Prudniku, Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Głogówku, Domu Pomocy Społecznej w Prudniku, Ośrodka Rehabilitacji i Opieki Psychiatrycznej w Raclawicach Śląskich. W ramach programu likwidowane są również bariery architektoniczne w budynkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz w Starostwie Powiatowym w Prudniku. Zrealizowane zadania w ramach Programu Wyrównywania Różnic Między Regionami:

- w starostwie powiatowym zamontowano windę, przystosowano wejście wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych,
- zamontowano windę w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Prudniku oraz Głogówku
- dostosowano wejście i ciągi komunikacyjne w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Prudniku oraz Głogówku, wymieniono również wykładziny.
- w okresie do 2015 roku w ramach programu wyposażono Prudnickie Centrum Medyczne S.A. w trzy windy oraz ciągi komunikacyjne oraz dostosowano izbę przyjęć do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 16. Szczegółowe zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i ich realizatorzy.

L.p.	Działania w zakresie rehabilitacji społecznej	Realizatorzy
1.	1. Turnusy rehabilitacyjne	PCPR
2.	1. Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych i w komunikowaniu. 2. Zakup środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych.	Powiat, Gminy, PCPR, Placówki opieki zdrowotnej, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe, inne obiekty użyteczności publicznej w miarę potrzeb

3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. 	PCPR, Powiat
4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sport, kultura, turystyka i rekreacja. 2. Organizowanie imprez sportowo – kulturalnych o charakterze integracyjnym i rekreacyjnym. 	PCPR, OSIR, Ośrodki Kultury, Powiat, Gminy, Organizacje Pozarządowe, Placówki Oświatowe, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, inne w miarę potrzeb
5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem, poprzez przeprowadzanie szeregu imprez integracyjnych. 2. Prowadzenie terapii zajęciowej. 3. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, konkursów, pokazów prac. 4. Udział w konkursach i olimpiadach na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym. 5. Realizacja zajęć dogoterapii, hipoterapii i innych zajęć terapeutycznych. 6. Usługi transportowe dla podopiecznych. 7. Realizacja uroczystości i imprez zgodnie z Kalendarzem Imprez. 8. Udział w wycieczkach. 9. Udział w zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i krajowym. 10. Zajęcia usprawniające. 11. Udział w imprezach w regionie. 12. Wyrównywanie szans podopiecznych poprzez rehabilitację, zapewnienie dostępu do obiektów usług publicznych. 13. Uczestniczenie w życiu społecznym poprzez współpracę z innymi placówkami. 14. Udział w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe, PFRON, Opolski Urząd wojewódzki. 15. Podnoszenie standardów pomocy osobom chorym poprzez udział kadry w seminariach, 	DPS, ŚDS, SOSW, Ośrodki Kultury, POIK, ORIOP Raclawice Śląskie, OPS, Placówki Oświatowe

	<p>szkoleniach, kursach.</p> <p>16. Przeprowadzanie treningów funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.</p> <p>17. Przeprowadzanie treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej w urzędach, w instytucjach kultury.</p> <p>18. Przeprowadzanie treningów umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.</p> <p>19. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.</p> <p>20. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie, pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.</p> <p>21. Terapia ruchowa, w tym: zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja.</p> <p>22. Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.</p>	
6.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	PCPR, OPS, DPS, NFZ, ORIOP Raławice Śląskie, Placówki opieki zdrowotnej
7.	Utworzenie warsztatu terapii zajęciowej	Organizacje pozarządowe

8.	Usługi medyczne	PCM, Placówki opieki zdrowotnej
9.	Usługi rehabilitacyjne	PCM, ORIOP Raclawice Śląskie, Placówki opieki zdrowotnej , inne w miarę potrzeb
10.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	ŚDS, DPS, SOSW, OPS, ORIOP Raclawice Śląskie, Placówki opieki zdrowotnej
11.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie oraz wydawanie orzeczeń o kształceniu specjalnym z uwagi na różne rodzaje niepełnosprawności. 2. Sporządzanie szczegółowych wskazówek i zaleceń do pracy z dziećmi niepełnosprawnymi adekwatnie do rodzaju zdiagnozowanej niepełnosprawności. 3. Udział w zespołach wychowawczych oraz w zespołach ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej w sprawie sposobów organizowania pomocy uczniom niepełnosprawnym na terenie szkół i placówek. 4. Przeprowadzanie szkoleń rad pedagogicznych nt. między innymi form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi oraz o charakterze psychoedukacyjnym, dotyczących różnych rodzajów niepełnosprawności. 5. Sporządzanie informacji po diagnozach psychologicznych i pedagogicznych. 6. Organizowanie szkoleń i prelekcji dla rodziców dotyczących funkcjonowania dzieci niepełnosprawnych oraz możliwości wspierania ich rozwoju. 7. Prowadzenie terapii: psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej. 8. Dostosowywanie warunków badań – m.in. dojazd do domu. 9. Organizowanie zajęć integracyjnych dla uczniów, mających na celu przeciwdziałanie dyskryminacji. 	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
12.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dążenie do coraz wyższej jakości i powszechności kształcenia integracyjnego. 	Placówki Oświatowe Gmin i Powiatu

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Stworzenie równych szans edukacyjnych umożliwiających niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży rozwój fizyczny i umysłowy oraz udział w życiu kulturalnym i sportowym. 3. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz zapewnienie dostępu do podstawowych usług. 4. Wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym oraz dostępie do edukacji. 5. Udzielanie pomocy w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. 6. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna, logopedyczna oraz udzielanie rodzicom wskazówek do pracy w domu. 7. Udzielanie wsparcia rodzicom uczniów niepełnosprawnych, m.in. na temat instytucji pomocowych. 8. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi mającymi na celu dobro dziecka. 9. Dostosowywanie warunków do potrzeb osób niepełnosprawnych. 10. Dostosowywanie zajęć do potrzeb i możliwości dzieci niepełnosprawnych. 11. Organizowanie zajęć ze specjalistami. 12. Zapewnienie kadry nauczycielskiej wspomagającej w klasach z oddziałami integracyjnymi. 13. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole. 14. Prowadzenie dyżurów nauczycielskich w dni wolne od zajęć dydaktycznych, w celu pomocy rodzicom w opiece nad dzieckiem. 15. Bieżący kontakt z rodzicami na temat funkcjonowania ucznia w szkole i w domu. 16. Angażowanie uczniów niepełnosprawnych w działania oraz uroczystości klasowe, 	
--	--	--

	<p>szkolne i przedszkolne.</p> <p>17. Uczenie akceptacji i tolerancji uczniów pełnosprawnych względem niepełnosprawnych, pomoc koleżeńska.</p> <p>18. Uwrażliwienie uczniów na obecność i pomoc osobom niepełnosprawnym.</p> <p>19. Udzielenie pomocy w formie wyprawki szkolnej.</p> <p>20. Organizacja dodatkowych zajęć wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów.</p> <p>21. Uczestnictwo nauczycieli w zespołach ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz Zespołach Wspierających, które opracowują Kartę Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej oraz IPET.</p> <p>22. Doradztwo zawodowe prowadzone przez pedagoga szkolnego.</p>	
13.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności 2. Wydawanie kart parkingowych 3. Wydawanie legitymacji osób niepełnosprawnych. 	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
14.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie interwencji kryzysowej i wsparcia osobiście w siedzibie Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. 2. Prowadzenie interwencji kryzysowej telefonicznie. 3. Przeciwdziałanie przemocy poprzez zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową poradnictwa specjalistycznego, miejsc w ośrodkach wsparcia. 4. Pomoc ludziom znajdującym się okresowo w trudnych sytuacjach życiowych, zagrażających ich codziennej egzystencji. 5. Zmniejszanie następstw urazowych zdarzeń poprzez interwencję, właściwą diagnozę wstępną, a później konsekwentnie ustalone wspólnie z klientem środki zaradcze. 	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, konsultacje prawne, terapię indywidualną i grupową dla osób w kryzysie i osób doznających przemocy. 7. Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin. 8. Poradnictwo i doradztwo indywidualne w formie wywiadów, rozmów oraz prowadzenie terapii indywidualnej - skierowanej na rozwiązywanie konkretnego problemu z zastosowaniem terapii krótkoterminowej. 9. Prowadzenie grup samopomocowych. 10. Prowadzenie działań profilaktycznych poprzez rozwijanie w społeczeństwie wiedzy i umiejętności potrzebnych do radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi oraz w zakresie rozwijania umiejętności potrzebnych do kształtowania prawidłowych stosunków interpersonalnych. 11. Organizowanie systemu wsparcia dla osób z rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. 12. Opracowywanie i realizacji programów pomocowych dla osób będących w stanie kryzysu. 13. Współpraca z instytucjami podejmującymi działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, patologiom itp. 	
15.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyznawanie pomocy finansowej w postaci zasiłku stałego, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku celowego specjalnego, specjalnego zasiłku dla opiekuna, dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. 2. Praca socjalna mająca na celu przede wszystkim, doprowadzenie do stanu, w którym osoba jest zdolna do samodzielnej 	OPS

	<p>egzystencji. Dotyczy to funkcjonowania w warunkach domowych, społecznych i w dziedzinach składających się na całokształt ludzkiego funkcjonowania, usługi opiekuńcze, zaspokajanie podstawowych potrzeb żywnościowych i ubioru.</p> <p>3. Pomoc psychologiczna, pomoc terapeuty uzależnień.</p>	
16.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja i rehabilitacja osób niewidomych i słabo widzących w stopniu znacznym i umiarkowanym. 2. Objęcie opieką i wsparciem osób, które straciły lub tracą wzrok, nauczanie ich samodzielnego funkcjonowania, w tym wykonywania różnych czynności technikami pozawzrokowymi, szkolenia w tym zakresie. 3. Przeciwdziałanie izolacji i poczuciu osamotnienia wspomnianych osób przez włączenie ich w aktywny nurt życia społeczno-zawodowego. 4. Rozwijanie działalności kulturalnej, turystycznej i sportowej. 5. Pokonywanie barier i poruszanie się z białą laską i bez laski. 6. Zaopatrzenie w sprzęt ułatwiający funkcjonowanie. 7. Likwidację lub ograniczenie barier. 8. Umożliwienie korzystania z wszelkich dóbr publicznych oraz przysługujących praw i uprawnień. 	<p>Polski Związek Niewidomych w Prudniku, organizacje pozarządowe</p>
17.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Respektowanie wydzielonych miejsc postojowych dla kierowców posiadających karty parkingowe, w zależności od potrzeb kierowanie wniosków o wyznaczenie dodatkowych miejsc postoju dla posiadaczy kar parkingowych. 2. Działalność profilaktyczno - edukacyjna dla uczestników wszelkiego rodzaju imprez, spotkań, pikników, gdzie w dużej mierze 	<p>Komenda Powiatowa Policji w Prudniku, Komisariat Policji w Głogówku, Straż Miejska</p>

	<p>uczestnikami są osoby niepełnosprawne.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Propagowanie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, w tym w ruchu drogowym, obowiązkach i przepisach, z których osoby niepełnosprawne są zwolnione. 4. Propagowanie internetowej aplikacji „Moja Komenda” zawierającej dane teleadresowe wszystkich jednostek policji oraz dane dotyczące dzielnicowych poszczególnych rejonów i sposobów kontaktu „Dzielnicowy bliżej nas”. 5. Poruszanie kwestii poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w trakcie spotkań przeprowadzanych przez funkcjonariuszy w placówkach publicznych. 6. Opiniowanie wystąpień dotyczących zmian w infrastrukturze drogowej pod kątem ograniczenia barier dla osób niepełnosprawnych. 7. Przystosowanie procedur dotyczących obsługi osób niepełnosprawnych w komisariatach. 	
18.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Program wyrównywania różnic między regionami: <ol style="list-style-type: none"> a) obszar B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, b) obszar C – tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych, c) obszar D – likwidacja barier transportowych, d) obszar E – dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych, e) obszar F – stworzenie warsztatów 	Powiat, inne zainteresowane podmioty (obszar E oraz F)

	terapii zajęciowej, f) obszar G – finansowanie zadań ustawowych powiatu dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych 2. Stworzenie miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej.	
--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

Dział 5. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

1. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych jest jednym z elementów złożonego procesu rehabilitacji. Ma ona ogromne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, daje możliwość integracji ze środowiskiem lokalnym. Jest również gwarantem poczucia własnej wartości, samorealizacji i samodzielności materialnej. Bezrobocie dotyka szczególnie osoby niepełnosprawne, które z racji swej niepełnosprawności, często niskich kwalifikacji i braku ofert pracy dostosowanych do rodzaju ograniczeń zdrowotnych, mają nikłe szanse na uzyskanie zatrudnienia.

2. Zadania powiatu dotyczące pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy, który kieruje formy wsparcia dla wszystkich zainteresowanych i zarejestrowanych. PUP kieruje się przede wszystkim zasadą dostępności i równości usług, co oznacza obowiązek udzielenia wszystkim bezrobotnym pomocy w znalezieniu zatrudnienia bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność (...) w myśl ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017 r. poz. 1065).

3. W II półroczu 2016 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku zarejestrowanych było 115 osób bezrobotnych, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym 59 kobiet i 56 mężczyzn. W okresie od 1 stycznia 2016 r. do grudnia 2016 r. ze względu na stopień niepełnosprawności w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku zarejestrowanych było 75 osób o stopniu lekkim, 93 osoby o stopniu umiarkowanym i 3 osoby o stopniu znacznym. W okresie od 1 stycznia 2016 zostało zgłoszonych 14 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych. Zatrudnienie natomiast podjęło 69 osób niepełnosprawnych, z tego 8 osób w ramach pracy subsydiowanej.

Formy aktywizacji dostępne w PUP w Prudniku w w/w okresie zostały skierowane do 22 osób niepełnosprawnych, w tym:

- Staże – 12 osób,
- Szkolenia – 2 osoby,
- Dofinansowania do utworzenia stanowiska pracy – 1 osoba,
- Prace społecznie użyteczne – 1 osoba,
- Prace interwencyjne – 4 osoby,
- Roboty publiczne – 2 osoby

4. W 2016 roku Powiatowy Urząd Pracy współpracował z następującymi instytucjami, które zwróciły się o pomoc w informowaniu o rekrutacji uczestników do projektów, które skierowane były do osób niepełnosprawnych:

- Projekt pn. „(Od)Ważni na rynku pracy – aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnościami” – realizowany przez Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL wraz z Opolskim Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
- Projekt pn. „Skok po sukces” – realizowany przez Fundację „Bądź Dobroczyńcą”.

5. W II półroczu 2017 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Prudniku zarejestrowanych było 135 osób bezrobotnych, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym 64 kobiety i 71 mężczyzn. Ze względu na stopień niepełnosprawności w tutejszym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 58 osób o stopniu lekkim, 77 osób o stopniu umiarkowanym. W ewidencji nie odnotowano w tym okresie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności ze stopniem znacznym. Koncentrując uwagę na wykształceniu, można stwierdzić, że największa grupa osób niepełnosprawnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe - 49 osób, podstawowe – 42, policealne ze średnim zawodowym – 28 osób. Wyższe wykształcenie posiada 6 osób niepełnosprawnych.

6. W okresie od 01 stycznia 2017 zostało zgłoszonych 11 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, z tego 26 osób w ramach pracy subsydiowanej.

Formy aktywizacji dostępne w PUP w Prudniku w w/w okresie zostały skierowane do 22 osób niepełnosprawnych, w tym:

- Staże – 13 osób
- Szkolenia – 7 osób
- Dofinansowania do działalności gospodarczej - 1 osoba
- Prace społecznie użyteczne – 6 osób
- Prace interwencyjne – 10 osób
- Roboty publiczne – 6 osób

- Udzielenie bonu na zasiedlenie – 1 osoba
- Dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego po 50 r. ż. – 2 osoby.

Tabela 17. Szczegółowe zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i ich realizatorzy.

L.p.	Działania w zakresie rehabilitacji zawodowej	Realizatorzy
1.	<p>Wykonywanie zadań w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w zdobywaniu nowych kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach indywidualnych i grupowych, udzielanie bonów szkoleniowych dla osób do 30 roku życia. 2. Pomoc w zdobywaniu nowych doświadczeń zawodowych poprzez uczestnictwo w stażach, udzielanie bonów stażowych dla osób do 30 roku życia. 3. Pomoc w podejmowaniu działalności gospodarczej poprzez udzielanie dotacji na ten cel. 4. Pomoc w nauce efektywnego poszukiwania pracy poprzez poradnictwo zawodowe i szkolenia „Szukam Pracy”. 5. Udzielanie wsparcia w podejmowaniu edukacji na wyższych poziomach – udzielanie stypendiów na kontynuowanie nauki oraz dofinansowania do studiów podyplomowych. 6. Nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami działającymi na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. 7. Wspieranie mobilności zawodowej poprzez udzielanie bonów na zasiedlenie dla osób do 30 roku życia. <p>Wspieranie pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Organizacja prac interwencyjnych, robót publicznych. 9. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. 10. Udzielanie wsparcia w postaci refundacji składek ZUS i wynagrodzenia osoby zatrudnionej do 30 roku życia. 11. Pomoc w przeszkalaniu na stanowisku w tworzonym zakładzie pracy. 	Powiatowy Urząd Pracy

	<ol style="list-style-type: none"> 12. Udzielanie świadczeń aktywizacyjnych pracodawcom zatrudniającym w pełnym wymiarze godzin osoby bezrobotne powracające na rynek pracy. 13. Udzielanie grantów na telepracę dla pracodawcy, który utworzy stanowisko pracy w formie telepracy dla osoby bezrobotnej powracającej na rynek pracy. 14. Udzielanie pożyczek na utworzenie nowego stanowiska pracy. 15. Finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. 16. Dofinansowanie zatrudnienia przez okres 12 miesięcy dla osób po 50 roku życia.	
--	---	--

Źródło: opracowanie własne.

Rozdział III. Pomoc społeczna, zasoby powiatu

Dział 1 Zadania z zakresu pomocy społecznej

1. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

2. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

4. Główny cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,

- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

5. Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Dział 2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

1. Na szczeblu powiatu zadania z zakresu pomocy społecznej są realizowane przez *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie*, a na szczeblu gmin przez *Ośrodki Pomocy Społecznej*. PCPR inicjuje współpracę i koordynuje działania z zakresu pomocy społecznej w skali powiatu z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej. Należy jednakże pamiętać o odrębności organizacyjnej i kompetencyjnej obu tych szczebli samorządu terytorialnego, których działalność powinna opierać się tylko na zasadzie współpracy i partnerstwa. Do najważniejszych zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie należy: pomoc społeczna, polityka prorodzinna, wspieranie osób niepełnosprawnych, współpraca z organizacjami pozarządowymi.

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej kieruje się głównie zasadą pomocniczości, prowadzi szeroką działalność na rzecz mieszkańców powiatu oraz poprawy warunków ich życia. Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, jednostek specjalistycznego poradnictwa, ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

3. Zadania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku szczegółowo określają ustawy: ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

4. Wśród zadań realizowanych przez PCPR należy wymienić:

- 1) koordynowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz projektów po ich zatwierdzeniu przez organ powiatu,
- 2) prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,
- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małymi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- 5) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,
- 6) umieszczanie skierowanych osób do domu pomocy społecznej,
- 7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia-interwencji kryzysowej,

- 8) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- 9) szkolenie i doskonalenie kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- 10) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników pomocy społecznej z terenu powiatu,
- 11) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 13) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej.

5. Do zadań powiatu z zakresu administracji rządowej realizowanych przez PCPR należy w szczególności:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 2) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej statut uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- 3) podejmowanie innych działań przewidzianych w odrębnych ustawach.

6. Do zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizowanych przez PCPR należy w szczególności:

- 1) utworzenie zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, do którego zadań należy w szczególności:
  - a) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
  - b) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych, zawierających potwierdzenie szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
  - c) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
  - d) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,

- e) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkoleń, mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,
  - f) zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, przygotowanie rodziny na przyjęcie dziecka,
  - g) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy,
  - h) współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami oraz organizacjami społecznymi,
  - i) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
  - j) zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
  - k) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny tych rodzin,
  - l) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
  - m) prowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych oraz analizy kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
  - n) przygotowywanie sprawozdania z efektów pracy,
  - o) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
  - p) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych,
  - r) opracowanie i realizacja 3 – letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.
- 2) wyznaczenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
  - 3) wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych,
  - 4) wydawanie skierowań do placówki opiekuńczo-wychowawczej,

- 5) pomoc dla osób usamodzielnianych, opuszczających po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 7) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia odpłaty przez rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

7. PCPR realizuje zadania własne i z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 2) współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) współuczestnictwo w opracowaniu i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym, mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia

8. Zadania w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych:

1. Opracowanie i realizacja powiatowych programów na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.
2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności.
3. Opracowanie i przedstawienie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa.
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej.
5. Dofinansowanie:
  - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
  - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- d) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
- f) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Pieczna zastępcza

1. Jednym z zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku jest organizowanie pieczy zastępczej w przypadku, jeśli rodzice biologiczni nie mogą opiekować się i wychowywać swoje dziecko lub dzieci. Zapewnić ma czas potrzebny na pracę z rodziną biologiczną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny (lub - gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka), przygotowanie dziecka do samodzielnego życia oraz zaspokoić jego podstawowe potrzeby. Pieczna zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

2. Rodzina zastępcza jest częścią szerszego systemu na rzecz pomocy dziecku i jego rodzinie. System ten tworzy zarówno rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka, placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, jak i rodzina biologiczna oraz asystent rodziny, a także sąd decydujący o losie dziecka, kurator oraz inne instytucje świadczące pomoc na rzecz dziecka i rodziny w kryzysie (organizacje pozarządowe, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej).

Wyróżniamy rodziny zastępcze:

- Spokrewnione – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra).
- Niezawodowe – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem.
- Zawodowe – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

3. W Powiecie Prudnickim funkcjonują rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, rodzinny dom dziecka.

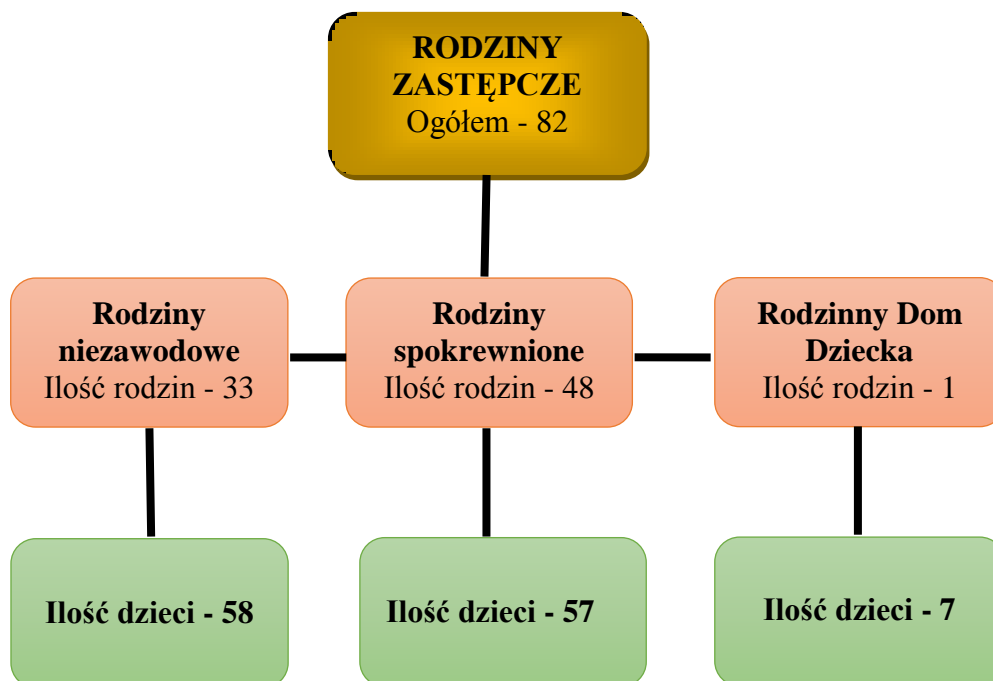
4. Starosta Prudnicki wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy w Prudniku jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Zarządzeniem Nr 93/2011 z dnia 28 listopada 2011 r.

5. Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;
- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Wykres nr 1 Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu prudnickiego (stan na dzień 01.12.2017 r.)

Źródło: opracowanie własne.

6. Na terenie powiatu prudnickiego w okresie od stycznia 2017 roku funkcjonuje 82 rodzin zastępczych, mające łącznie pod opieką 122 dzieci, w tym 32 rodziny funkcjonują na terenie wiejskim. W zdecydowanej większości dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych pochodzą z rodzin, których rodzice zostali pozbawieni lub ograniczono im prawa rodzicielskie, rzadziej są to sieroty lub sieroty zupełne.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Głogówku.

1. Dom Dziecka w Głogówku jest jedyną placówką opiekuńczo - wychowawczą na terenie Powiatu Prudnickiego, przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub okresowo opieki ze strony rodziny własnej. Placówka ta posiada miejsca dla 28 wychowanków.

2. W 2016 roku do placówki przyjęto 8 wychowanków (troje – 17 lat, dwoje – 16 lat, dwoje – 15 lat, jeden – 12 lat). W 2016 roku wychowankami domu było łącznie 36 osób, wszyscy mieli uregulowaną sytuację prawną. Większość rodziców miała ograniczoną władzę rodzicielską. Dla trojga wychowanków sądy wyznaczyły opiekunów prawnych, w związku z pozbawieniem praw rodzicielskich rodziców biologicznych. Wszyscy troje zostali zgłoszeni do Ośrodka Adopcyjnego, jednak procedur nie uruchomiono z uwagi na wiek dzieci i ich brak zgody na adopcję. W ciągu 2016 roku czworo wychowanków powróciło do rodzin biologicznych a usamodzielniało się 8 wychowanków.

3. Najczęściej napotymane problemy przy opiece nad dziećmi przebywającymi w placówce:

- 1) duże opóźnienie szkolne, niepowodzenia szkolne,
- 2) wysoki poziom zdemoralizowania, ponadto część kierowanych do placówki dzieci ma już zasądzony Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy,
- 3) odległość od miejsca zamieszkania, co utrudnia kontakt i współpracę z rodziną,
- 4) część wychowanków trafiając do placówki, ma już za sobą doświadczenia ze środkami psychoaktywnymi,
- 5) braki w dokumentacji dzieci w momencie przyjęcia do placówki (np. dotyczące istotnych problemów zdrowotnych, wychowawczych),
- 6) wychowankowie trafiający do placówki po 17 roku życia trudniej poddają się działaniom wychowawczym, nie zależy im na poprawie własnej sytuacji, a placówkę traktują jako tymczasowe miejsce pobytu, do momentu osiągnięcia pełnoletności.

Dział 3 Ośrodki Pomocy Społecznej

1. Działania podejmowane przez ośrodki pomocy społecznej na terenie naszego powiatu mają na celu nie tylko łagodzenie skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także usuwanie przyczyn tkwiących w sferze psychicznej i społecznej.

Tabela nr 18. Wykaz jednostek pomocy społecznej na terenie Powiatu Prudnickiego

Wykaz jednostek pomocy społecznej na terenie Powiatu Prudnickiego	
Lp.	Nazwa jednostki
1.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Prudniku
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubrzy
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogówku
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej

Źródło: Opracowanie własne

2. Występująca wielość problemów w rodzinach o pogarszającym się statusie społecznym podopiecznych powoduje, że oprócz wsparcia materialnego do zadań pomocy należy również wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu ich problemów poprzez rozwój różnego rodzaju usług dla różnych świadczeniobiorców, poradnictwo specjalistyczne, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej.

3. Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do objęcia pomocą przez ośrodki pomocy społecznej są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego. Powodem przyznania pomocy bywa także alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezdomność, sieroctwo i narkomania.

Tabela nr 19. Wykaz udzielonej pomocy przez OPS w Prudniku w 2017 r.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świad.	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi ¹⁾	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓLEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1 617	1 088	169	2 303
w tym: świadczenia pieniężne	896	851	150	1 816
świadczenia niepieniężne	952	644	63	1 611
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	58	56	5	122
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	1 577	1 052	165	2 221

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OPS w Prudniku

OPS Głogówek:

- w 2016 roku 352 osoby skorzystały uzyskały świadczenia socjalne
- na dzień 30.09.2017 r. 282 osoby uzyskały świadczenia socjalne

Tabela nr 20. Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie Powiatu Prudnickiego

Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie Powiatu Prudnickiego			
Lp.	Instytucje i placówki	Adres	Rodzaj pomocy
Pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu			
1.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Urząd Miejski 48-200 Prudnik ul. Kościuszki 3 tel. 77 4066254 lub 77 4066200	- udzielanie informacji odnośnie instytucji pomocowych, - motywowanie osób do podjęcia leczenia, - kierowanie na badania przez biegłych, - kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu ustalenia stopnia uzależnienia oraz określenia sposobu terapii;
2.	Sąd Rejonowy w Prudniku	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 5-7 tel. 77 4360606	- kierowanie na leczenie odwykowe
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	48-210 Biała ul. Rynek 10 tel. 77 4388533 lub 77	-prowadzenie rozmów informacyjnych, - motywowanie do zmiany wzoru picia, - motywowanie do uczestniczenia w spotkaniach w punkcie konsultacyjnym lub do podjęcia terapii w poradni odwykowej, - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
4.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	48-250 Głogówek ul. Rynek 1 tel. 77 4069920 lub 77 4069900	- motywowanie do skorzystania z terapii, porad psychologa lub innej formy pomocy, - kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego;
5.	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ośrodek Pomocy Społecznej 48-231 Lubrza ul. Wolności 73 tel. 77 4074679 e-mail: ops@lubrza.opole.pl	- udzielanie pomocy i porad dotyczących problemów alkoholowych, - motywowanie do podjęcia leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego, - wnioskowanie do sądu rodzinnego celem ustalenia stopnia uzależnienia oraz określenia sposobu terapii;
6.	Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373785	- udzielanie konsultacji w sprawach uzależnienia od alkoholu, - rozmowy indywidualne z psychologiem dot. spraw związanych z alkoholizmem, - motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego lub szpitalnego, - organizowanie wyjazdów na ogólnopolskie

			spotkania trzeźwościowe, - spotkania grupy AA - udostępnienie fachowej literatury, czasopism i broszur;
7.	Poradnia Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364725	- profesjonalna pomoc;
8.	Parafia Św. Michała Archaniola	48-200 Prudnik Plac Farny 2 tel. 77 4362878	- spotkania i spotkania otwarte grupy AA „ALFA”;
9.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-200 Prudnik ul. Jagiellońska 3 tel. 77 4067038	- współpraca w ramach zakładania i prowadzenia „Niebieskich Kart”;
10.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel./fax 77 4387140	- poradnictwo, - wskazywanie możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej;
11.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373568, 77	- udzielanie informacji w sprawach uzależnienia od alkoholu i kierowanie do odpowiednich instytucji zajmujących się pomaganiem, - wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w środowisku lokalnym w przypadkach występowania alkoholizmu w rodzinie, - realizacja procedury „Niebieskich Kart” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
12.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-231 Lubrza ul. Wolności 73 tel. 77 4074675, 77 4074679 e-mail: ops@lubrza.opole.pl	- poradnictwo, udzielanie pomocy materialnej;
13.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55a tel. 77 4364700	- udzielanie informacji w sprawach uzależnienia od alkoholu i kierowanie do odpowiednich instytucji zajmujących się pomaganiem, - wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w środowisku lokalnym w przypadkach występowania alkoholizmu w rodzinie, - realizacja procedury „Niebieskich Kart” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
Pomoc dla dorosłych członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu			
1.	Obsługa Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 3 tel. 77 4066254 lub 77 4066200 e-mail: um@prudnik.pl	- udzielanie informacji dot. instytucji pomocowych, - motywowanie osób do podjęcia leczenia, - współpraca w realizacji gminnych programów dotyczących profilaktyki i rozwiązywania

			problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie;
2.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	48-210 Biała ul. Rynek 10 tel. 77 4388533 lub 77 4388531	- prowadzenie rozmów informacyjnych, - prowadzenie rozmów motywujących do korzystania z usług psychologa, punktu konsultacyjnego, grup samopomocowych lub do podjęcia terapii dla osób współzależnych;
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	48-250 Głogówek ul. Rynek 1 tel. 77 4069920 lub 77 4069900	- motywowanie do skorzystania z porad psychologa, terapii lub innej formy pomocy, - kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego;
4.	Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Ośrodek Pomocy Społecznej 48-231 Lubrza ul. Wolności 73 tel. 77 4074679 e-mail: ops@lubrza.opole.pl	- udzielanie pomocy i porad dotyczących problemów alkoholowych, - motywowanie do podjęcia leczenia ambulatoryjnego lub szpitalnego, - wnioskowanie do sądu rodzinnego celem ustalenia stopnia uzależnienia oraz określenia sposobu terapii;
5.	Punkt Konsultacyjny	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387345	- udzielanie konsultacji, - informowanie o formach pomocy, - kierowanie do odpowiednich jednostek lecznictwa odwykowego, - udostępnianie fachowej literatury, broszur i ulotek;
6.	Konsultacje Psychologiczne	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387345	- pomoc psychologiczna w sytuacjach kryzysowych;
7.	Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373785	- udzielanie konsultacji w sprawach uzależnienia od alkoholu, - rozmowy indywidualne z psychologiem dot. spraw związanych z uzależnieniem od alkoholu, - motywowanie do podjęcia leczenia w poradni odwykowej lub w ośrodku stacjonarnym, - organizowanie wyjazdów na ogólnopolskie spotkania trzeźwościowe, - spotkania grupy AA /czwartek: godz. 17.00/, - udostępnienie fachowej literatury, czasopism i broszur;
8.	Grupa Al-Anon	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387345	- spotkania grupy Al-Anon (grupa wsparcia dla osób żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych);
9.	Poradnia Uzależnień i Współzależnienia od Alkoholu	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364725	- poradnictwo oraz psychoterapia indywidualna i grupowa dla osób współzależnych oraz dorosłych dzieci alkoholików – grupa DDA

10.	Parafia Św. Michała Archaniola	48-200 Prudnik Plac Farny 2 tel. 77 4362878 Dom Katolicki – sala nr 17	- spotkania otwartej grupy AA „ALFA”;
11.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55a tel. 77 4364700	- udzielanie informacji w sprawach uzależnienia od alkoholu i kierowanie do odpowiednich instytucji zajmujących się pomaganiem, - wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w środowisku lokalnym w przypadkach występowania alkoholizmu w rodzinie, - konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od substancji odurzających;
Pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym			
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel./fax 77 4363862 e-mail: poradniaprudnik@o2.pl	-pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży uczącej się oraz ich rodziców i opiekunów prawnych;
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Prudniku	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55a tel. 77 4364700	- pomoc psychologiczna i pedagogiczna dla dzieci i młodzieży uczącej się oraz ich rodziców i opiekunów prawnych, - prowadzenie konsultacji dla DDA
3.	Świetlice środowiskowe (Gmina Prudnik)	Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Prudniku ul. Młyńska 1 48-200 Prudnik Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Prudniku ul. Wyszyńskiego 1a, 48-200 Prudnik Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Prudniku ul. Dąbrowskiego 26 48-200 Prudnik Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Parafii Michała Archaniola w Prudniku Dom Katolicki Pl. Farny, 48-200 Prudnik Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Łące Prudnickiej Łąka Prudnicka ul. Nad Złotym Potokiem 68, 48-200 Prudnik Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy Zespole Szkolno Przedszkolnym w Szybowicach Szybowice 48, 48-200 Prudnik	Zadaniem świetlicy jest wspieranie rodziny, w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, poprzez objęcie ich działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Główne zadania: -pomoc w nauce -organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych -działania mające na celu rozwój zainteresowań podopiecznych - zapewnienie opieki

		<p>Świetlica opiekuńczo wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Wierzbcu Wierzbiec 5, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Czyżowicach Czyżowice 54, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Mieszkowicach Mieszkowice 145, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Piorunkowicach Piorunkowice 53, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Wiejskim Domu Kultury w Rudziczce Rudziczka 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Publicznym Stowarzyszeniowym Przedszkolu w Niemysłowicach Niemysłowice 66, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza przy Zespole Szkolno Przedszkolnym w Moszczance Moszczanka 166a, 48-200 Prudnik</p> <p>Placówka wsparcia dziennego w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym ul. Dąbrowskiego 26, 48-200 Prudnik</p> <p>Świetlica opiekuńczo – wychowawcza ul. Królowej Jadwigi 5b/1, 48-200 Prudnik</p>	
4.	Świetlice środowiskowe gmina Biała	<p>Świetlica opiekuńczo-wychowawcza przy Gminnym Centrum Kultury w Białej ul. Prudnicka 35 48-210 Biała Filie: - „Promyczek” w Białej 48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387345 - w Laskowcu Laskowiec 10, 48-210 Biała - w Kolnowicach Kolnowice 76 , 48-210 Biała - w Chrzelicach Chrzelice 93, 48-220 Łącznik - w Nowej Wsi Nowa Wieś 51B, 48-210 Biała - w Prężynie Prężyna 70A, 48-210 Biała - w Grabinie Grabina 62, 48-210 Biała - w Śmiczu Śmicz 60B, 48-210 Biała - w Radostyni</p>	

		Radostynia 12A, 48-210 Biała - w Solcu Solec 36, 48-210 Biała - w Ligocie Bialskiej Ligota Bialska 60, 48-210 Biała - w Łączniku Łącznik ul. Świerczewskiego 79 - w Olbrachcicach Olbrachcice	
5.	Świetlice środowiskowe gmina Głogówek	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza w Głogówku ul. Batorego 8, 48-250 Głogówek tel. 77 4373785	
Pomoc dla osób z problemem narkotykowym			
1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364700	- motywowanie do podjęcia leczenia – street worker - załatwianie miejsc na detoksach i w ośrodkach, - kontrola abstynencji, - motywowanie do utrzymywania abstynencji, - motywowanie do zmiany zachowań ryzykownych, - poradnictwo dla absolwentów ośrodków – możliwość uruchomienia grupy wsparcia, - świadczenie usług konsultacyjnych dla osób zażywających narkotyki, - zajęcia z elementami socjoterapii dla młodzieży eksperymentującej z narkotykami;
2.	Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373785	- poradnictwo dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin, - udostępnienie literatury, czasopism i broszur;
3.	Stowarzyszenie S.A.P.R.A.	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55a tel. 77 4364700	- poradnictwo dla osób używających narkotyki /nie uzależnionych/, - poradnictwo dla osób uzależnionych
4.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel./fax 77 4363862 e-mail: poradniaprudnik@op.pl	- profilaktyka, - pomoc psychologiczna;

Pomoc dla członków rodzin osób z problemem narkotykowym

1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364700	<ul style="list-style-type: none"> - interwencja kryzysowa wobec osób uzależnionych, - konsultacje indywidualne dla członków rodzin osób uzależnionych, - świadczenie usług konsultacyjnych dla członków rodzin zażywających narkotyki;
----	---	--	--

Pomoc dla dorosłych osób doświadczających przemocy w rodzinie

1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364700	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualna pomoc psychologiczna, - grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, - konsultacje prawne, - wizyty domowe u rodzin objętych programem „Niebieska Karta” – motywowanie do korzystania z pomocy, - porady dla rodzin objętych programem „Niebieska Karta” w ramach procedury udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie 								
2.	Komenda Powiatowa Policji	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">Komenda Powiatowa Policji</td> <td>48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341803</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Rewir Dzielnicowych w Prudniku</td> <td>48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341840</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Komisariat Policji w Głogówku</td> <td>48-250 Głogówek ul. Dworcowa 22B tel. 77 4069997</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Posterunek Policji w Białej</td> <td>48-210 Biała ul. Prudnicka 29A tel. 77 4387160</td> </tr> </table>	Komenda Powiatowa Policji	48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341803	Rewir Dzielnicowych w Prudniku	48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341840	Komisariat Policji w Głogówku	48-250 Głogówek ul. Dworcowa 22B tel. 77 4069997	Posterunek Policji w Białej	48-210 Biała ul. Prudnicka 29A tel. 77 4387160	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie osób o przysługujących im prawach oraz istniejących możliwościach pomocy, - odizolowanie osoby stosującej przemoc od ofiary przemocy, - realizacja procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej pomagania osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, - kontakty policjanta dzielnicowego z rodziną uwikłaną w przemoc domową, - udział funkcjonariusza Policji w pracach zespołów interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
Komenda Powiatowa Policji	48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341803										
Rewir Dzielnicowych w Prudniku	48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341840										
Komisariat Policji w Głogówku	48-250 Głogówek ul. Dworcowa 22B tel. 77 4069997										
Posterunek Policji w Białej	48-210 Biała ul. Prudnicka 29A tel. 77 4387160										
3.	Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373785	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo psychologiczne; 								
4.	Punkt Konsultacyjny	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387345	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie konsultacji, - informowanie o formach pomocy, - udostępnianie fachowej literatury, broszur i ulotek, - kierowanie do odpowiednich jednostek leczenia odwykowego, - rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, 								

			a co za tym idzie udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymania przemocy;
5.	Sąd Rejonowy w Prudniku	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 5 tel. 77 4380600	- rozpoznanie sytuacji w jakiej jest osoba doświadczająca przemocy, - wszczęcie sprawy sądowej /przesłuchanie świadków, zapoznanie z dowodami/ i wydanie wyroku, - rozpoznanie wniosku o skierowanie na leczenie odwykowe sprawcy przemocy;
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-200 Prudnik ul. Jagiellońska 3 tel. 77 4067038	- współpraca w ramach zakładania i prowadzenia „Niebieskich Kart”;
7.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4380040, 77 4373568	- udzielenie informacji i kierowanie do odpowiednich instytucji zajmujących się problemem przemocy, - wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w środowisku lokalnym w przypadku występowania alkoholizmu w rodzinie, - prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;
8.	Ośrodek Pomocy Społecznej	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel./fax 77 4387140	- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie - udzielanie pomocy, poradnictwo, - wskazywanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy;
9.	Zespół Interdyscyplinarny w Białej	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel./fax 77 4387140	- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, - udzielanie informacji i wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy;
10.	Konsultacje Psychologiczne	48-210 Biała ul. Prudnicka 29 tel. 77 4387140	- konsultacje dla osób doznających przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej czy seksualnej;
11.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	48-231 Lubrza ul. Wolności 73 tel. 77 4074675, 77 4074679	- prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” dotyczącej udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, - udzielanie informacji i wskazanie możliwości specjalistycznej pomocy;

Pomoc dla dzieci doświadczających przemocy w rodzinie

1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364700	- udzielanie indywidualnej pomocy psychologicznej;
2.	Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem alkoholowym	48-250 Głogówek ul. Batorego 8 tel. 77 4373785	- pomoc psychologiczna;
3.	Komenda Powiatowa Policji	<p>Komenda Powiatowa Policji 48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341803</p> <p>Rewir Dzielnicowych w Prudniku 48-200 Prudnik ul. Skowrońskiego 39 tel. 77 4341840</p> <p>Komisariat Policji w Głogówku 48-250 Głogówek ul. Dworcowa 22B tel. 77 4069997</p> <p>Posterunek Policji w Białej 48-210 Biała ul. Prudnicka 29A tel. 77 4387160</p>	<p>- przyjęcie wniosku o ściganie od przedstawiciela ustawowego lub osoby pod stałą opieką której pozostaje nieletni (pokrzywdzony),</p> <p>- wystąpienie do sądu o ustanowienie kuratora dla nieletniego, gdy opiekun ustawowy jest sprawcą,</p> <p>- udział funkcjonariusza Policji w pracach zespołów interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</p>
4.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel./fax 77 4363862 e-mail: poradniaprudnik@op.pl	<p>- pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży uczącej się oraz dla ich rodziców i opiekunów prawnych,</p> <p>- profilaktyka w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy,</p> <p>- realizacja programu „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”,</p> <p>- pomoc w sytuacji kryzysowej dla rodziny i szkoły,</p> <p>- realizacja szkoleń „Spójrz inaczej na agresję”,</p> <p>- realizacja zajęć wychowawczych w placówkach oświatowych,</p> <p>- realizacja spotkań dla rodziców na tematy związane z wychowaniem,</p> <p>- szkolenia i edukacja rad pedagogicznych oraz samorządów uczniowskich;</p>

Oferta dotycząca sprawców przemocy w rodzinie

1.	Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	48-200 Prudnik ul. Kościuszki 55A tel. 77 4364700	- udzielanie indywidualnej pomocy psychologicznej dla sprawców;
----	---	---	---

Pomoc dla osób doświadczających lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

1.	Powiatowy Urząd Pracy	48-200 Prudnik ul. Jagiellońska 21 tel. 77 4369999, 77 4362304 fax 77 4369988 e-mail: pup@pup-prudnik.pl	
-----------	------------------------------	--	--

Wykaz innych instytucji i placówek świadczących pomoc na terenie Powiatu Prudnickiego

1.	Środowiskowy Dom Samopomocy	48-200 Prudnik ul. Parkowa 6	Pomoc przeznaczona dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
2.	Dom Pomocy Społecznej	Dom Pomocy Społecznej w Prudniku 48-200 Prudnik, ul. Młyńska 11	Placówka świadcząca usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.
		Ośrodek Rehabilitacji i Opieki Psychiatrycznej ul. Zwycięstwa 34, 48-250 Raclawice Śląskie	
		Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety 48-210 Grabina	
3.	Placówki „Caritas”	Stacja opieki „CARITAS” 48-210 Biała, ul. Prudnicka 29 Tel./fax: 77/ 438 71 68	Jedna z największych organizacji charytatywnych w Polsce i na świecie. Nadzór nad nią pełni Konferencja Episkopatu Polski.
		Stacja opieki „CARITAS”, 48-250 Głogówek, al. Lipowa 6A Tel. 77/ 887 91 61 Fax 77/ 887 91 60	Caritas pomaga wszystkim, którzy potrzebują pomocy i wsparcia. Udziela pomocy doraźnej i długofalowej, materialnej i finansowej osobom bezrobotnym, bezdomnym, chorym, starszym, dzieciom z rodzin ubogich a także imigrantom i uchodźcom. Caritas udziela również pomocy humanitarnej ofiarom wojen, kataklizmów i nieszczęść naturalnych poza granicami Polski.
		Świetlica i klub Seniora „CARITAS”, Świetlica przy par. p.w. św. Michała Archanioła 48-200 Prudnik, Pl. Farny 2 Tel.: 77/ 436 28 78	
4.	Placówka Opiekuńczo-wychowawcza w Głogówku	ul. 1 Maja 21 48-250 Głogówek	Zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej.
5.	Placówki Opiekuńczo-wychowawcze	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy 48-200 Prudnik ul. Młyńska 1, tel./fax (77) 436-35-30	Wspomaga rozwój dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi To instytucja, w której kształci i wychowuje się dzieci z różnymi zaburzeniami, upośledzeniami, które nie mogą uczęszczać do szkoły normalnej lub nie mogą sprostać wymogom tej szkoły.

		Specjalny Ośrodek Szkolno-wychowawczy 48-250 Głogówek ul. Stefana Batorego 2, tel. (77) 437-29-29	wspomaga rozwój dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi To instytucja, w której kształci i wychowuje się dzieci z różnymi zaburzeniami, upośledzeniami, które nie mogą uczęszczać do szkoły normalnej lub nie mogą sprostać wymogom tej szkoły. -udzielanie informacji odnośnie instytucji pomocowych -motywowanie osób do podjęcia leczenia -kierowanie na badania przez biegłych -kierowanie wniosków do sądu rejonowego w celu ustalenia stopnia uzależnienia i określenia sposobu terapii
--	--	--	---

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Informator Powiatowy „Szukaj Pomocy”.

Dział 4. Domy Pomocy Społecznej

1. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

2. Głównym powodem podejmowania decyzji przez osoby starsze, chore i niepełnosprawne o umieszczenie ich w domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność oraz brak systematycznej pomocy ze strony rodziny oraz warunki mieszkaniowe, które nie umożliwiają takiej organizacji życia, by móc pozostawać w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Art. 19 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 930), nakłada na powiat obowiązek prowadzenia i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób. W razie niemożliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.

3. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy

społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest przez starostę do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub placówki pielęgnacyjno-opiekuńczej.

4. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

5. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie.

6. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

7. Na terenie Powiatu Prudnickiego funkcjonują trzy Domy Pomocy Społecznej.

1) Dom Pomocy Społecznej w Prudniku. Przeznaczony jest dla kobiet i mężczyzn i posiada łącznie 78 miejsc. Mieszkańcy DPS w Prudniku pochodzą z gmin: Prudnik, Kędzierzyn-Koźle, Lubrza, Biała, Brzeg, Nysa, Opole, Bierawa, Głuchołazy, Lubniany. Rehabilitacja w DPS w Prudniku odbywa się w trybie stacjonarnym dziennym. Oznacza to, że mieszkańcy, którzy mają zleconą rehabilitację usprawniani są przez fizjoterapeutę na

zasadzie wizyt, najczęściej w pokojach lub na sali gimnastycznej. Ponadto mieszkańcy mają możliwość korzystania z fizjoterapii w gabinecie fizjoterapeuty. W ramach zajęć aktywizacji mieszkańców organizowane są zajęcia z zakresu terapii zajęciowej, jak również udział w uroczystościach kulturalno-oświatowych, imprezach integracyjnych i wycieczkach poza teren ośrodka. W ramach terapii zajęciowej w placówce dominujące formy terapii to: arteterapia, biblioterapia, filmoterapia, ergoterapia, ludoterapia, zajęcia kulinarne. Szeroko rozwinięta jest też integracja ze środowiskiem lokalnym i nie tylko, DPS współpracuje również z instytucjami i organizacjami tj.: Uniwersytet Trzeciego Wieku w Prudniku, Prudnickie Szkoły i Przedszkola, Dom Kultury w Łące Prudnickiej. W ramach aktywizacji mieszkańców została szeroko rozwinięta współpraca z Domem Pomocy Społecznej w Jeseniku z Czech, z którym realizowane są projekty unijne. Na dzień 1.12.2017 r. oczekujących na przyjęcie jest 10 osób. Okres oczekiwania - od 1 do 3 miesięcy.

2) Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety w Grabinie –

Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Grabinie prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety i obejmuje opiekę o charakterze stacjonarnym dla 50 kobiet, w tym z 40 miejscami dla osób w podeszłym wieku i 10 dla przewlekle i somatycznie chorych. Mieszkańcy pochodzą z następujących gmin: Strzeleczki, Krapkowice, Głogówek, Głubczyce, Nysa, Prudnik, Korfantów, Biała, Dabrowa, Łubniany, Opole, Polanica Zdrój. Zadania statutowe DPS w Grabinie polegają na zapewnieniu mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokajaniu ich niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych oraz religijnych. Mieszkańcy DPS są w wieku 47-100 lat. Okres oczekiwania na przyjęcie: od miesiąca do 1 roku.

3) Ośrodek Rehabilitacji i Opieki Psychiatrycznej w Raclawicach Śląskich –

organem prowadzącym Dom Pomocy Społecznej Raclawicach Śląskich jest Zarząd Powiatu. Przeznaczony jest dla 62 osób przewlekle psychicznie chorych, których stan zdrowia nie wymaga leczenia szpitalnego. Ośrodek zapewnia mieszkańcom całodobową opiekę oraz świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające. Organizacja pracy w Ośrodku, zakres i poziom świadczonych usług uwzględniają wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Ośrodek w swojej działalności uwzględnia stopień psychicznej sprawności mieszkańców. Umożliwia i organizuje mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych. Mieszkańcy pochodzą z wielu gmin: Korfantów, Wołczyn, Opole, Nysa, Gogolin, Krapkowice, Głubczyce,

Grodków, Turawa, Bierawa, Skarbimierz, Kędzierzyn-Koźle, Głogówek, Namysłów, Ozimek, Ruda Śląska, Olesno, Niemodlin, Dębica, Kluczbork, Głuchołazy, Prudnik, Jemielnica, Brzeg, Rychtal, Byczyna, Dąbrowa, Lewin Brzeski, Branice, Łubniany, Otmuchów. Ośrodek uwzględniając stan zdrowia mieszkańców umożliwia im udział w różnych formach terapii, m.in.: w arteterapii (rysunek, zdobnictwo, wydzieranki, malarstwo, muzykoterapia, plastykoterapia), biblioterapii, ergoterapii (dziewiarstwo, hafciarstwo, krawiectwo, kaletnictwo, metaloplastyka, stolarstwo, ogrodnictwo, wikliniarstwo) socjoterapii (ludoterapia, zabawoterapia, terapia ruchem, trening umiejętności społecznych, rekreacja). Na dzień 1.12.2017 r. oczekujących na przyjęcie jest 6 osób, okres oczekiwania na przyjęcie do Ośrodka to - od 3 do 5 lat.

8. PCPR w Prudniku prowadzi nadzór nad funkcjonowaniem domów pomocy społecznej w powiecie oraz sporządza obowiązujące sprawozdania statystyczne, niezbędne dla GUS i potrzeb Wojewody. Od 2004 r. zadanie kierowania do domów pomocy społecznej oraz naliczania odpłatności przekazano gminom, powiaty mają zadanie prowadzenia tych domów oraz umieszczania w nich mieszkańców. Od wejścia w życie niniejszych zmian przepisów w każdym z domów przebywają mieszkańcy umieszczeni zarówno według starych jak i nowych zasad.

9. Ponadto na terenie powiatu funkcjonuje Dom im. św. Jana Bożego, który funkcjonuje na zasadach Domu Pogodnej Starości.

Dom św. Jana Bożego w Prudniku zamieszkuje 30 osób w wieku od 50 do 94 lat. Średni wiek mieszkańców wynosi ponad 80 lat. Prawie połowa mieszkańców posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności intelektualnej i niską sprawność fizyczną. 13% mieszkańców porusza się za pomocą wózka. Sporadyczny kontakt z rodziną jest zapewniony tylko połowie mieszkańców. Ilość osób z upośledzeniem w stopniu znacznym i umiarkowanym oraz dodatkowe sprzężone schorzenia, w szczególności epilepsja, brak słuchu, mowy i wzroku określają dominujące potrzeby mieszkańców w skali Domu. Należą do nich potrzeby bytowe - fizjologiczne, jedzenie, ubieranie się, zdrowotne itp. W powiązaniu z dobrym i fachowym personelem, jest możliwe przygotowanie mieszkańców do samodzielnego życia i zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa, na wzór domu rodzinnego.

Placówki wsparcia dziennego dla osób w podeszłym wieku

1. Dienne formy pomocy zapewniają wsparcie osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Są to miejsca dziennej opieki, w którym osoby starsze m.in. wspólnie spędzają czas, mają zapewnione wyżywienie, rozwijają zainteresowania, organizują koncerty, prelekcje, uczestniczą w wycieczkach do muzeów, do teatrów itp

2. Głównym zadaniem tych placówek jest jak najdłuższe utrzymanie sprawności fizycznej i aktywności społecznej osób starszych w ich środowisku zamieszkania. Dienne domy pomocy świadczą usługi opiekuńcze dla społeczności lokalnej, w szczególności dla osób oczekujących na miejsce w tych domach oraz w stacjonarnych domach pomocy społecznej przez 8 godzin, a kluby samopomocy przez min. 4 godziny dziennie. Ośrodki te, oprócz różnorodnych zajęć zapewniają minimum 1 posiłek dziennie.

1. Dom Dziennego Pobytu „Senior-Wigor” w Głogówku

1. Celem głównym realizacji zadania jest wsparcie seniorów poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej usługi w zakresie aktywności kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej.

2. Realizacja zajęć odbywa się w Domu Dziennego Pobytu „Senior-Wigor” od 1 marca 2016 roku w budynku CARITAS przy ulicy Lipowa 6A w Głogówku. Placówka funkcjonuje od poniedziałku do piątku, 8 godzin dziennie. Uczestnikami zajęć w Domu Dziennego Pobytu „Senior-Wigor” mogą być osoby nieaktywne zawodowo w wieku 60+ zarówno kobiety jak i mężczyźni, będący mieszkańcami gminy Głogówek. Odpłatność za 1 dzień pobytu wyniesie 5 zł bądź 6 zł. za osobę. Zakłada się objęcie wsparciem około 45 osób.

2. Środowiskowy Dom Samopomocy w Prudniku

1. Środowiskowe domy samopomocy, zwane inaczej ośrodkami wsparcia, służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Są przeznaczone dla osób przewlekle, psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. To placówki okresowego dziennego lub całodobowego pobytu, w którym osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz posiłek.

2. W ramach Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku od dnia 01 lipca br. działa Środowiskowy Dom Samopomocy świadczący usługi dla osób chorych psychicznie na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o pomocy społecznej oraz

programu działania uzgodnionego z Wojewodą Opolskim i zatwierdzony przez Burmistrza Prudnika (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standaryzacji w środowiskowych domach pomocy).

Dział 5. Organizacje pozarządowe

1. Ważną i istotną rolę w sferze pomocy społecznej powinna odgrywać aktywność lokalna przejawiająca się w istnieniu i działalności organizacji pozarządowych jak: organizacje społeczne, Kościół Katolicki i inne Kościoły, związki wyznaniowe, fundacje, stowarzyszenia, osoby fizyczne i prawne. Należy budować sieć współpracy nie tylko z instytucjami działającymi w sferze pomocy rodzinie i dziecku ale również z organizacjami pozarządowymi.

2. Na terenie powiatu prudnickiego, na koniec lipca 2017 r. zarejestrowanych było 169 stowarzyszeń. Działają one w różnych sferach życia społecznego: przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, ochronie zdrowia, ochronie praw, nauki, kultury, ekologii, sportu, turystyki, wypoczynku, bezpieczeństwa publicznego, kulturze i sztuce, edukacji, pomocy społecznej i wsparciu potrzebuującym, pomocy rodzinie, rozwoju oraz wielu innych dziedzinach.

Tabela nr 21. Wykaz stowarzyszeń działających na terenie Powiatu Prudnickiego.
(stan na 24.07.2017 r.)

Stowarzyszenia
1. Ochotnicza Straż Pożarna w Łące Prudnickiej
2. Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza Recsuel; Prudnik
3. Społeczny Komitet Budowy Pomnika Jana Pawła II w Prudniku
4. Stowarzyszenie Piast Kołodziej w Prudniku
5. Stowarzyszenie Miłośników Wsi Moszczanka w Moszczance
6. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Muzycznej w Prudniku
7. Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznego Gimnazjum Nr 2 w Prudniku
8. Stowarzyszenie Promowania Nauki przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Prudniku.
9. Opolskie Towarzystwo Motocyklowe OTM w Prudniku
10. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Rudziczka Cudowna Grota

11. Stowarzyszenie Team111 Enduro Prudnik w Prudniku
12. Towarzystwo Historyczne Ziemi Prudnickiej
13. Stowarzyszenie Ogrodowe im. Marii Konopnickiej; Prudnik
14. Stowarzyszenie Czas Dla Rodziny Oddział w Prudniku
15. Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rudziczce
16. Przyjaciele Zespołu Szkół w Prudniku 4 Plus 2
17. Stowarzyszenie Rodzin I Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych Ziemi Prudnickiej w Prudniku
18. Prudnickie Stowarzyszenie Archeologiczne
19. Prudnickie Towarzystwo Kultury
20. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Sudetów Wschodnich; Prudnik
21. Stowarzyszenie Krótkofalowców Euroregionu Pradziad
22. Stowarzyszenie Przedsiębiorców Rycerze Biznesu; Prudnik
23. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom "Razem" w Prudniku
24. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Prudniku "Nasza Trójka"
25. Stowarzyszenie Sportowe Tigers Prudnik
26. Stowarzyszenie "Kultury i Edukacji Romów"; Prudnik
27. Prudnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku
28. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Szybowice - Szybowskiak
29. Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie "Alternatywa" - S.A.P.R.A. , Prudnik
30. Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola nr 6 w Prudniku
31. Związek Emerytów i Rencistów Pożarnictwa rp koło nr 9 w woj. Opolskim
32. Związek Żołnierzy Wojska Polskiego Koło Powiatowe w Prudniku
33. Stowarzyszenie Akropolis; Łąka Prudnicka
34. Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły "Otwarte Okno"; Moszczanka
35. Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznego Gimnazjum nr 1 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego W Prudniku - "Przyjazna Jedynka"
36. Stowarzyszenie Przyjaciół Publicznego Przedszkola nr 1 w Prudniku
37. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Niemysłowice - "Bukowy Las"
38. Stowarzyszenie Romów w Prudniku
39. Stowarzyszenie ambasador w Prudniku
40. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych koło nr 6 w Prudniku
41. Stowarzyszenie Rozwoju Dorzecza Osobłogi, Prudnik
42. Stowarzyszenie Rozwoju i Promocji Wsi Łąka Prudnicka "Złoty Potok" Łąka Prudnicka
43. Stowarzyszenie Kobiet Pomocna Dłoń; Prudnik

44. "Ja i Ty" Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Społeczeństwa w Prudniku
45. Oddział Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Bractw Optymalnych im. Prof. Włodzimierza Sedlaka; Prudnik
46. Prudnickie Stowarzyszenie Tenisowe
47. Klub Motocykli Starych i Ciężkich "Independent Association" w Prudniku
48. Miejski Klub Sportowy Pogoń Prudnik
49. Ludowy Klub Jeździecki "Dzokej" w Prudniku
50. Gminne Zrzeszenie "Ludowe Zespoły Sportowe" w Lubrzy
51. Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe; Prudnik
52. Klub Sportowy "Obuwnik"; Prudnik
53. Ludowy Klub Jeździecki "Olimp" Prudnik
54. Klub Sportowy "Pogoń" w Prudniku
55. Ludowy Klub Sportowy "Zarzewie" w Prudniku
56. Opolski Okręgowy Związek Łuczniczy w Prudniku
57. Opolski Okręgowy Związek Karate WKF; Prudnik
58. Prudnicki Klub Brydżowy w Prudniku
59. Stowarzyszenie Piłki Nożnej Ziemi Prudnickiej
60. Ziemia Prudnicka
61. Przyszłość Ziemi Prudnickiej i Regionu
62. Komitet na Rzecz Budowy Obwodnicy Głogówka
63. Ziemia Prudnicka - Nasza Przyszłość
64. Opolskie Stowarzyszenie Kultury Hip-Hop; Prudnik
65. Stowarzyszenie Miłośników Przyrody Terenowi Prudnik
66. Miłośnicy Air Soft-u; Prudnik
67. Stowarzyszenie "Niezależna Prawica"; Prudnik
68. Stowarzyszenie Inicjatyw na Rzecz Środowiska; Głogówek
69. Stowarzyszenie Zwycię "Diana"; Prudnik
70. Stowarzyszenie Zwycię "Towarzystwo Motocyklowe"; Prudnik
71. Stowarzyszenie Zwycię "Wirtualny Prudnik"
72. Stowarzyszenie Zwycię Rodzin Aktywnych Sportowo "Luzak Sport"; Prudnik
73. Samorząd Mieszkańców Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Prudniku
74. Stowarzyszenie Prudniczanie
75. Stowarzyszenie Centrum Jujutsu-Aikijujutsu "Kobudo Kenkyukai"; Chrzelice
76. Gminne Zrzeszenie "Ludowe Zespoły Sportowe" w Białej
77. Gminne Zrzeszenie "Ludowe Zespoły Sportowe" w Głogówku
78. Klub Sportowy "Fortuna" Głogówek

79. Klub Sportowy "Ottokar" w Głogówku
80. Ludowy Klub Sportowy "Raclawia" Raclawice Śląskie
81. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Gostomia
82. Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych Miasta I Gminy Biała
83. Bialskie Towarzystwo Kulturalno-Oświatowe w Białej
84. Gminne Stowarzyszenie Partnerskie "Pax Silesia" w Białej
85. Związek Doradztwa Rolniczego w Białej
86. Centrum Promocji i Rozwoju Gminy Lubrza
87. Bialska Orkiestra Dęta w Białej
88. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Łącznik
89. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Prężyna
90. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Wilków
91. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Chrzelice
92. Stowarzyszenie Przyjaciół Śmicza W Śmiczu
93. Zrzeszenie Producentów Rolnych Trzody Chlewnej Wsi Grabina
94. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Rostkowice
95. Stowarzyszenie Sportowe "Akademia Piłkarska Biała"
96. Stowarzyszenie św. Jakuba apostoła w Lubrzy
97. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Szkoły w Dytmarowie
98. Stowarzyszenie "Pracownia Opolska"; Chrzelice
99. Stowarzyszenie św. Jana Chrzciciela w Solcu
100. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Pogórze
101. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Solec
102. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Ligota Bialska
103. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Krzyżkowice
104. Stowarzyszenie Odnowa Wsi Olbrachcice
105. Stowarzyszenie Przyjaciół i Osób Niepełnosprawnych "Za Głosem Serca"; Głogówek
106. "Bractwo Motocyklowe Głogówek"
107. Stowarzyszenie Miłośników Kolei Raclawice Śląskie
108. Stowarzyszenie Bractwo Sorontar; Głogówek
109. Stowarzyszenie Raclawicka Orkiestra Dęta
110. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Wierzch
111. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Biedzychowice
112. Stowarzyszenie Absolwentów Zespołu Szkół w Głogówku
113. Koło Stowarzyszenia Emerytów I Rencistów Sw Rp nr. 7 w Głogówku
114. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Gminy Głogówek

115. "Głogóweckie Towarzystwo Tenisowe" w Głogówku
116. Stowarzyszenie Wspierające Współpracę Partnerstwa Miast "Wspólnota" w Głogówku
117. "Towarzystwo Miłośników Głogówka" w Głogówku
118. "Głogóweckie Towarzystwo Gospodarcze"
119. Ochotnicza Straż Pożarna w Białej
120. Ochotnicza Straż Pożarna w Prężynie
121. Ochotnicza Straż Pożarna w Józefowie
122. Ochotnicza Straż Pożarna w Rostkowicach
123. Ochotnicza Straż Pożarna w Gostomii
124. Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Wsi Nowa Wieś Prudnicka
125. Ochotnicza Straż Pożarna w Śmiczu
126. Ochotnicza Straż w Grabinie
127. Ochotnicza Straż Pożarna w Wilkowie
128. Ochotnicza Straż Pożarna w Ligocie Bialskiej
129. Ochotnicza Straż Pożarna w Ogierniczu
130. Ochotnicza Straż Pożarna w Pogórze
131. Ochotnicza Straż Pożarna w Łączniku
132. Ochotnicza Straż Pożarna w Chrzelicach
133. Ochotnicza Straż Pożarna w Olbracheicach
134. Ochotnicza Straż Pożarna w Górze Prudnickiej
135. Ochotnicza Straż Pożarna w Lubrzy
136. Ochotnicza Straż Pożarna w Dytmarowie
137. Ochotnicza Straż Pożarna w Trzebinie
138. Ochotnicza Straż Pożarna w Nowym Browińcu
139. Ochotnicza Straż Pożarna w Prężynce
140. Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzbcu
141. Ochotnicza Straż Pożarna w Mieszkowicach
142. Ochotnicza Straż Pożarna w Moszczance
143. Ochotnicza Straż Pożarna w Piorunkowicach
144. Ochotnicza Straż Pożarna w Szybowicach
145. Ochotnicza Straż Pożarna w Rudziczce
146. Ochotnicza Straż Pożarna w Czyżowicach
147. Ochotnicza Straż Pożarna w Głogówku
148. Ochotnicza Straż Pożarna w Mionowie
149. Ochotnicza Straż Pożarna w Mochowie

150. Ochotnicza Straż Pożarna w Raclawicach Śląskich
151. Ochotnicza Straż Pożarna w Twardawie
152. Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzchu
153. Ochotnicza Straż Pożarna w Kierpniu
154. Ochotnicza Straż Pożarna w Rzepcach
155. Ochotnicza Straż Pożarna w Biedrzychowicach
156. Ochotnicza Straż Pożarna w Kazimierzu
157. Ochotnicza Straż Pożarna w Szonowie
158. Ochotnicza Straż Pożarna w Dzierżysławicach
159. Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Kotkowicach
160. Ochotnicza Straż Pożarna w Wróblinie
161. Ochotnicza Straż Pożarna w Zwiastowicach
162. Stowarzyszenie o Charakterze Strzeleckim i kolekcjonerskim "Para Bellum"
163. Stowarzyszenie Miłośników Motocykli Głogówek "Za Głosem Serca"
164. Towarzystwo Artystyczne "UKA" Imienia Czesława Wołłejki
165. Koło Grabina Związku Górnośląskiego
166. Stowarzyszenie Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza
w Prudniku
167. Stowarzyszenie Odnowy Wsi Kazimierz
168. Bractwo strzeleckie w Głogówku
169. Katolickie Stowarzyszenie "Civitas Christiana"; Prudnik

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Prudniku.

Rozdział IV. Edukacja

1. Zadania związane z edukacją i wychowaniem w powiecie prudnickim realizuje sieć placówek oświatowych. Zgodnie z podziałem kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, za organizację przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjów odpowiadają samorzady gminne, natomiast za szkolnictwo ponadgimnazjalne – powiat.

2. Większość placówek edukacyjnych zlokalizowanych jest na terenie Gminy Prudnik i Gminy Głogówek. Pozostałe gminy również oferują swoim mieszkańcom dostęp do edukacji – na poziomie przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum. Szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane są nie tylko w Prudniku, ale także w Głogówku.

3. Realizując swoje zadania, powiat prudnicki prowadzi następujące placówki:

- 1) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Głogówku;
- 2) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Prudniku;
- 3) Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Prudniku;
- 4) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Prudniku;
- 5) Zespół Szkół Rolniczych w Prudniku;
- 6) Zespół Szkół w Głogówku.

4. Pozytywnym aspektem szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie powiatu jest szeroka oferta kształcenia w technikach oraz szkołach branżowych. Technika na terenie powiatu cieszą się dużym zainteresowaniem, a oferowane przez nie kierunki dają szansę zdobycia ciekawego zawodu, nie zamykając przy tym drogi na studia wyższe. Powiat prudnicki zapewnia szeroki dostęp do edukacji od poziomu przedszkola po szkoły ponadgimnazjalne. W odniesieniu do szkolnictwa ponadgimnazjalnego konieczne jest prowadzenie bieżących analiz dotyczących zapotrzebowania na określone zawody oraz dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy. Wskazane jest utrzymanie szkół branżowych i techników, dzięki którym absolwenci uzyskują konkretny zawód.

Tabela nr 22. Placówki edukacyjne powiatu prudnickiego wraz z kierunkami kształcenia.

Placówka	Adres	Kierunki kształcenia
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Głogówku	ul. Batorego 2 48-250 Głogówek	Szkoła Przystosowująca do Pracy (3 letnia).
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Prudniku	ul. Młyńska 1 48-200 Prudnik	Trzyletnia Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Prudniku	ul. Gimnazjalna 2 48-200 Prudnik	I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, profile: matematyczno-fizyczny; społeczno-prawny; biznesowo-menadżerski; biologiczno-chemiczny; humanistyczno-pedagogiczny.
		Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w systemie zaocznym, profil: ogólny.
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Prudniku	ul. Podgórna 5 48-200 Prudnik	Technikum nr 1, kierunki kształcenia: technik informatyk, technik mechanik, technik systemów i urządzeń energetyki odnawialnej, technik usług fryzjerskich, technik teleinformatyk, technik logistyki.
		Branżowa Szkoła I stopnia, kierunki kształcenia: mechanik–monter maszyn i urządzeń, krawiec, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających, sprzedawca, tapicer, szwacz, cukiernik, piekarz, murarz, elektryk, drukarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych.
Zespół Szkół Rolniczych w Prudniku	Kościuszki 76, 48-200 Prudnik	II Liceum Ogólnokształcące, profile: mundurowa, sportowa.
		Technikum nr 2, profile: technik agrobiznesu, technik architektury krajobrazu z elementami fotografii, technik ekonomista specjalność rachunkowość budżetowa, technik hodowca koni, technik hotelarstwa, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik obsługi turystycznej, technik rolnik, technik turystyki wiejskiej, technik technologii żywności, technik weterynarii, technik żywienia i usług gastronomicznych.
		Branżowa Szkoła I stopnia nr 2, kierunki: kucharz, wędliniarz, rolnik, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych.
		Szkoła policealna dla młodzieży i dorosłych nr 2, kierunki: technik agrobiznesu, technik ekonomista specjalność rachunkowość budżetowa, technik obsługi turystycznej, technik rachunkowości, technik weterynarii.
Zespół Szkół w Głogówku	ul. Powstańców 34 48-250 Głogówek	Liceum Ogólnokształcące: profile: humanistyczny, politechniczno-przyrodniczy, mundurowo-ratunkowy.
		Technikum, kierunki: technik budownictwa, technik informatyk, technik logistyki, technik renowacji elementów architektury.
		Szkoła branżowa I stopnia, kierunki: sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, murarz, tynkarz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie
		Szkoła branżowa I stopnia, klasy wielozawodowe: fotograf, sprzedawca, lakiernik, kowal, ogrodnik, kucharz małej gastronomii, koszykarz, plecionkarz, posadzkarz, malarz, tapeciarz, pszczelarz, kominiarz, modelarz odlewniczy, monter kadłubów okrętowych, rybak śródlądowy, betoniarz, zbrojarz, blacharz, monter nawierzchni kolejowej, kowal, monter systemów rurociągowych, monter budownictwa wodnego, operator urządzeń przemysłu ceramicznego, operator urządzeń, przemysłu chemicznego,

		<p>mechanik maszyn i urządzeń drogowych, operator maszyn leśnych, fryzjer, zdun, dekarz, mechanik monter maszyn i urządzeń, mechanik operator maszyn i urządzeń rolniczych, monter instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim, monter sieci komunalnych, cukiernik, monter instalacji gazowych, górnik eksploatacji podziemnej, górnik odkrywkowej eksploatacji złóż, introligator, rolnik, kamieniarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, cieśla, drukarz, stolarz, elektryk, monter konstrukcji budowlanych, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, monter mechatronik, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, monter instrumentów muzycznych, mechanik precyzyjny, optyk mechanik, zegarmistrz, krawiec, kuśnierz, tapicer, piekarz, elektromechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik, monter elektronik, obuwnik, kaletnik, garbarz skór, monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, monter instalacji gazowych, rzeźnik, wędliniarz, złotnik, jubiler, operator obrabiarek skrawających, ślusarz, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, rękodzielnik wyrobów włókienniczych, górnik eksploatacji otworowej, operator maszyn i urządzeń do obróbki plastycznej, operator maszyn i urządzeń metalurgicznych, operator maszyn i urządzeń odlewniczych, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, operator maszyn w przemyśle włókienniczym.</p>
--	--	--

Źródło: opracowanie własne

5. Istotną jednostką działającą w obszarze oświaty jest funkcjonująca w Prudniku Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Świadczy ona usługi w zakresie: doradztwa, profilaktyki, diagnozy i terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej dla mieszkańców powiatu prudnickiego.

6. W Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Prudniku w roku szkolnym 2015/2016 z pomocy skorzystało 1029 dzieci, natomiast w roku szkolnym 2016/2017 – 872.

7. Porady udzielane są w zakresie:

- Porady logopedyczne,
- Porady związane z wyborem szkoły ponadgimnazjalnej lub przyszłego zawodu (doradztwo zawodowe)
- Porad pracy z uczniem zdolnym,
- Porady związane z ogólnymi trudnościami w nauce,
- Porady dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- Wskazówek dla dzieci z problemami w zachowaniu,
- Porady dla dzieci z problemami emocjonalno-społecznymi bądź zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- Porady wychowawcze,

- Interwencje w sytuacjach kryzysowych (samookaleczenia, próby samobójcze, traumatyczne zdarzenia, sytuacje konfliktowe itp.),
- Porady związane z postępowaniem z dzieckiem niepełnosprawnym (np. niepełnosprawność umysłowa, ruchowa, autyzm, związane z niepełnosprawnością w zakresie widzenia i słyszenia itp.).

Tabela nr 23. Wykaz placówek oświatowych w poszczególnych gminach Powiatu Prudnickiego (stan na 3.07.2017 r.)

Placówki oświatowe		
Gmina	Nazwa	Oddziały
Gmina Prudnik	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 1 w Prudniku ul. Podgórna 9 48-200 Prudnik	- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Bohaterów Westerplatte - Publiczne Przedszkole nr 6 z oddziałami żłobkowymi
	Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Prudniku ul. Szkolna 12 48-200 Prudnik	- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Powstańców Śląskich - Publiczne Przedszkole nr 1 im. Jana Brzechwy ul. Mickiewicza 5 -Publiczne Przedszkole nr 4 ul. Mickiewicza 9
	Zespół Szkół w Prudniku ul. Dąbrowskiego 2 48-200 Prudnik	- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej ul. Dąbrowskiego 2 - Publiczne Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II ul. Dąbrowskiego 2 - Publiczne Przedszkole nr 3 ul. Piastowska 69 - Publiczne Przedszkole nr 7 ul. Ogrodowa 1 z oddziałami żłobkowymi
	Publiczne Gimnazjum nr 1. Im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego ul. Armii Krajowej 1 48- 200 Prudnik	
	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Moszczance Moszczanka 166 a 48-200 Prudnik	- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Haliny Semenowicz w Moszczance - Publiczne Przedszkole w Moszczance
	Zespół Szkolno – Przedszkolny	- Publiczna Szkoła Podstawowa im.

	w Rudziczce Rudziczka 266 a 48-200 Prudnik	Przyjaciół Dzieci w Rudziczce - Publiczne Przedszkole w Rudziczce z oddziałami zamiejscowymi w Czyżowicach i Mieszkowicach
	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Szybowicach Szybowice 72 48-200 Prudnik	- Publiczna Szkoła Podstawowa um. Orląt Lwowskich w Szybowicach - Publiczne Przedszkole w Szybowicach
Gmina Głogówek	Szkoła Podstawowa nr 1 w Głogówku ul. Jana Pawła II 1 48-250 Głogówek	- oddział przedszkolny przy szkole
	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Głogówku ul. Sobieskiego 6, 48-250 Głogówek	
	Szkoła Podstawowa w Biedzychowicach Biedzychowice 110 48-250 Głogówek	
	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Szonowie Szonów 46 48-250 Głogówek	- oddział przedszkolny w Szonowie
	Szkoła Podstawowa w Twardawie z oddziałem przedszkolnym ul. Kozielska 6 48-250 Twardawa	
	Zespół Szkół w Raclawicach Śląskich ul. Zwycięstwa 23 48-250 Głogówek	- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Raclawicach Śląskich ul. Zwycięstwa 23 - Publiczne Gimnazjum nr 2 im. Jana Pawła II w Raclawicach Śląskich ul. Zwycięstwa 23
	Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Króla Jana Kazimierza w Głogówku ul. Kościuszki 10 48-200 Głogówek	
	Publiczne Przedszkole nr 4 w Głogówku ul. Powstańców 16 48-250 Głogówek	- oddział zamiejscowy w Kierpniu; Kierpień 47; - oddział zamiejscowy na Oraczach ul. Głubczycka 47
	Publiczne Przedszkole nr 3 w Głogówku ul. Korfantego 4 48-250 Głogówek	- oddział zamiejscowy w Biedzychowicach; Biedzychowice 165 - oddział zamiejscowy we Wróblinie; Wróblin 62

	Publiczne Przedszkole w Raclawicach Śląskich ul. Kościelna 3 48-250 Głogówek	- oddział zamiejscowy w Zawadzie; Zawada 15 - oddział zamiejscowy w Wierzchu; Wierzch 2
Gmina Lubrza	Zespół Publicznych Szkół w Lubrzy ul. Szkolna 22 48-231 Lubrza	- Szkoła Podstawowa w Lubrzy -Publiczne Gimnazjum w Lubrzy
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Dytmarowie Dytmarów 1A 48-231 Lubrza	
	Gminne Przedszkole Publiczne w Lubrzy ul. Wolności 54 48-231 Lubrza	- oddział zamiejscowy w Dytmarowie; Dytmarów 39 - oddział zamiejscowy w Trzebinie - oddział zamiejscowy w Nowym Browńcu; Nowy Browiniec 86
Gmina Biała	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Białej ul. Tysiąclecia 16	- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jarosława Iwaszkiewicza w Białej Filie z klasami I-III w Gostomii, Radostyni, Śmiczu -Przedszkole w Białej z oddziałami zamiejscowymi w Prężynie, Solcu, Gostomii, Śmiczu i Ligocie Białskiej
	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Łączniku ul. Fabryczna 4a	-Publiczna Szkoła Podstawowa im. Filipa Roboty w Łączniku, filia z klasami I-III w Pogórze - Publiczne przedszkole z oddziałami zamiejscowymi w Brzeźnicy, Chrzelicach, Pogórze -Publiczne Gimnazjum im. Jana Kochanowskiego w Łączniku
	Publiczne Gimnazjum w Białej	
	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Grabinie	-Oddział Przedszkolny w Grabinie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnych Referatów Oświaty.

8. Według zapisów uchwały XXXIX/614/2017 Rady Miejskiej w Prudniku, od 1 września 2017 r. wszyscy uczniowie klas VI w Gminie Prudnik, kontynuują edukację w dotychczasowej szkole, wszystkie szkoły podstawowe zachowują swoje obwody, a ich granice nie ulegają zmianom, natomiast Publiczne Gimnazjum nr 1 i 2 zakończą swoją działalność 30 sierpnia 2019 r.

9. W gminie Głogówek od 01.09.2017 r. Zespół Szkół w Raclawicach Śląskich przestaje funkcjonować wraz z Gimnazjum, a Publiczna Szkoła Podstawowa została przekształcona w ośmioklasową Szkołę Podstawową, do której zostały włączone II i III klasy gimnazjum.

10. W gminie Lubrza powstała ośmioklasowa Szkoła Podstawowa z oddziałami klas II i III gimnazjum. Obwód Szkoły pozostał bez zmian do zakończenia nauki przez uczniów klas II i III gimnazjum. Od 01.09.2019 r. w Lubrzy funkcjonuje ośmioklasowa Szkoła Podstawowa z następującym obwodem: Lubrza, Dobroszewice, Prężynka, Jasiona, Olszynka, Słoków, Laskowice, Nowy Browiniec.

11. Organ prowadzący Niepubliczną Szkołę Podstawową w Dytmarowie wystąpił z wnioskiem o przekształcenie Szkoły w placówkę ośmioklasową i zmianę wpisu w ewidencji placówek oświatowych. W związku z powyższym od 01.09.2017 r. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Dytmarowie jest placówką z klasami I-VII, a od 01.09.2018 r. będzie pełną ośmioklasową szkołą. Szkoła ma nadany odwód, do którego należą miejscowości: Dytmarów, Krzyżkowice, Skrzypiec i Trzebina.

12. Sieć publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Biała została przekształcona w ośmioklasową szkołę. Z racji tego, że Publiczne Gimnazjum w Białej mieści się w tym samym budynku co szkoła podstawowa, nastąpi stopniowe wygaszanie gimnazjum, a uczniowie pozostaną w tym budynku, zajmując pomieszczenia dotychczasowego gimnazjum do zakończenia nauki w szkole podstawowej.

13. Gimnazjum w Łączniku będzie funkcjonować do 2019 roku, następnie po wygaszeniu gimnazjum w budynku szkoły prowadzona będzie edukacja dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej.

14. Liczba uczniów w poszczególnych gminach, w roku szkolnym 2017/2018:

Gmina Prudnik:

Przedszkole: 857

Szkoły Podstawowe: 1608 osób

Gimnazjum: 368 osób

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Głogówek: 52 osoby

Ośrodek szkolno- wychowawczy w Prudniku: 115 osób

Przedszkole Specjalne w Prudniku: 9 osób

Gmina Lubrza

Szkoła podstawowa 314 osób

Gimnazjum 62 osoby

Gmina Głogówek:

Szkoły Podstawowe: 785 osób

Gimnazjum: 231 osób

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Głogówek: 52 osoby

Ośrodek szkolno- wychowawczy w Prudniku: 115 osób

Przedszkole Specjalne w Prudniku 9 osób

Rozdział V. Ochrona Zdrowia

1. Umieszczenie zdrowia wysoko w hierarchii wartości człowieka oraz przypisywanie mu wartości społecznej powoduje, iż staje się ono obiektem zainteresowania nie tylko pacjentów, ale i państwa. Jak określono w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, dobry stan zdrowia społeczeństwa jest istotną determinantą wzrostu gospodarczego, stąd zdrowie publiczne jest przedmiotem aktywnej polityki społecznej państwa. Ustawowe zadania powiatu dotyczące promocji i ochrony zdrowia (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie powiatowym) obejmują: profilaktykę zdrowia, zapobieganie chorobom, urazom i zatruciom, promocję zdrowia, edukację zdrowotną i realizację prozdrowotnej polityki społecznej oraz leczenie chorób i rehabilitację.

2. Szczegółowy zakres kompetencji powiatu w obszarze ochrony zdrowia określają jednak inne ustawy, odnoszące się m.in. do takich zagadnień, jak przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii, zwalczanie zagrożeń epidemiologicznych, zapewnienie dostępu do opieki ambulatoryjnej.

3. Najważniejszą placówką opieki zdrowotnej, działającą na terenie powiatu prudnickiego jest Prudnickie Centrum Medyczne S.A. w Prudniku (ul. Szpitalna 14), którego działalność obejmuje:

- 1) Szpital Powiatowy w Prudniku z oddziałami: wewnętrznym, ginekologiczno - położniczym, chirurgicznym, pediatrycznym oraz pododdziałem noworodków, blokiem operacyjnym i Działem Farmacji Szpitalnej,
- 2) Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Głogówku, podopieczni Zakładu pochodzą z powiatu prudnickiego i kędzierzyńsko-kozielskiego, średnia wieku podopiecznych to 77 lat. Lista osób oczekujących ma przyjęcie do zakładu to 54 osoby (stan na dzień 10.11.2017 r.).
- 3) Ambulatoryjną opiekę specjalistyczną w poradniach: chirurgii ogólnej, chorób wewnętrznych, dermatologicznej, endokrynologicznej, kardiologicznej, neonatologicznej, neurologicznej, onkologicznej, ortopedii i traumatologii ruchu, preluksacyjnej, proktologicznej, zdrowia psychicznego, uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu;
- 4) Ratownictwo medyczne: dwa zespoły podstawowe (w tym jeden stacjonujący w Głogówku) oraz jeden specjalistyczny – podwykonawstwo.
- 5) Pracownie diagnostyczne: tomografii komputerowej, ultrasonografii, EKG i Badań Wysiłkowych, Endoskopii, RTG, mammograficznej - brak kontraktu NFZ.

4. Poza tym powiat prudnicki jest podmiotem tworzącym Zespół Opieki Zdrowotnej w Białej z siedzibą w Szpitalu w Białej, przy ulicy Moniuszki 8. W ramach szpitala działalność prowadzą Oddział Wewnętrzny, Pododdział Kardiologiczny Niewydolności Serca, Poradnia Profilaktyki i Promocji Zdrowia, pracownie: Rentgenodiagnostyki, Ultrasonografii, Endoskopii, Elektrokardiografii, Dział Farmacji Szpitalnej i Izba Przyjęć.

5. Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podstawową opieką zdrowotną (POZ) są świadczenia profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej i pediatrii, udzielane w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W 2015 r. w powiecie prudnickim udzielonych zostało ponad 343 tys. porad przez placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

6. Ilość osób przyjętych w okresie I 2017 – XI 2017 przez Prudnickie Centrum

Medyczne:

Szpital: 4775

Izba przyjęć: 5283

Poradnia chirurgii ogólnej: 11552

Poradnia kardiologiczna: 2381

Poradnia dermatologii: 3870

Poradnia neonatologiczna: 38

Poradnia neurologiczna: 3457

Poradnia onkologiczna: 912

Poradnia ortopedii i traumatologii ruchu: 2493

Poradnia preluksacyjna: 523

Poradnia proktologiczna: 780

Poradnia uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu: 3565

Poradnia zdrowia psychicznego: 3819

Poradnia endokrynologiczna: 107

Poradnia chorób wewnętrznych: 8

Poradnia rehabilitacji ambulatoryjnej: brak danych

Tabela nr 24. Wykaz Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Powiecie Prudnickim (stan na 10.11.2017 r.)

NIEPUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ		
Lp.	Nazwa	Adres
1.	Prudnickie Centrum Medyczne S.A. Spółka Akcyjna - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Prudniku	ul. Szpitalna 14, 48-200 Prudnik. Tel. 77 4067890 /77 4067872 <u>Poradnie Specjalistyczne:</u> Chirurgii Ogólnej ul. Piastowska 64, Tel. 77 4067844 Ortopedii i traumatologii ruchu ul. Piastowska 64, Tel. 774067844 Preluksacyjna ul. Piastowska 64, Tel. 77 4067844 Proktologiczna ul. Piastowska 64, Tel. 77 4067844 Neonatologiczna ul. Piastowska 64, Tel. 77 4067898 Neurologiczna ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Dermatologiczna ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Kardiologiczna ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Chorób wewnętrznych ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Onkologiczna ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Endokrynologiczna ul. Szpitalna 14, Tel. 77 4067898 Zdrowia Psychicznego ul. Kościuszki 55a, Tel. 77 4364725 Leczenia uzależnień i współuzależnieni od alkoholu ul. Kościuszki 55a, Tel. 77 4364725
2.	NZOZ OPTIMA MEDYCYNĄ	Przychodnia Lekarska „Optima“ w Prudniku ul. Nyska 1, Ogrodowa 1, 48-200 Prudnik, Tel.77 4362666/774366366/77 4368688/77 4368688 Rudziczka 193, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4376690 Olszynka 3, 48-231 Lubrza, Tel. 77 4375322 Dytmarów 2, 48-231 Lubrza, Tel. 77 4361902 Raclawice Śląskie, ul. Zwycięstwa 60, Tel. 77 4376588
3.	Przychodnia Lekarska „MEDICUS“	ul. Kościuszki 15, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4362525 /77 4362525 ul. Ks. Koziółka, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4361200 Moszczanka 252, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4366422 Szybowice 254a, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4366728 ul. Harcerska 1, 48-231 Lubrza, Tel. 77 4376234
4.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MED-EWA“	ul. Sienkiewicza 4/2, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4369111 /77 4369111
5.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nowa-Med“ Specjalistyczna Przychodnia Lekarska	ul. Szpitalna 14, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4367602/77 4367602
6.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE“ S.C. w Białej	ul. Targowa 6, 48-250 Głogówek, Tel. 605224081

7.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „FORMICA“	Śmicz 60A, 48-210 Biała, Tel. 77 4376929/509828484
8.	AŁ-MED Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Lipowa 6, 48-250 Głogówek, Tel. 77 4373583
9.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie“ s.c.	ul. Targowa 6, 48-250 Głogówek, Tel. 605224081
10.	Zakład Opieki Zdrowotnej Aresztu Śledczego w Prudniku	ul. Kościuszki 7, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4068370/77 4068380
11.	„Centrum Stomatologiczne“ Sp. z o.o. Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej	ul. Kościuszki 15, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4364228/77 4364228
12.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ORTODONTA. STOMATOLOG. CHIRURG.	ul. Piastowska 28, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4364035
13.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Analiz Medycznych „ANALMED“ s.c. Bożena Kowalska, Grażyna Świerczek	ul. Powstańców Śląskich 7A, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4360006
14.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pielęgniarska Opieka Długoterminowa HEPL-MED s.c. B. Kosek-Wizer, M. Ilnicka	ul. Prężyńska 2, 48-200 Prudnik, Tel. 663984710/698649042/77 4360934
15.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ALMED“ Alicja Kowalska	Niemysłowice 78A, 48-200 Prudnik, Tel. 501486135
16.	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AMI-MEDICA“ w Prudniku	ul. Staszica 1, 48-200 Prudnik, Tel. 774067016/774067016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Prudniku, Wydział Oświaty i Zdrowia.

Tabela nr 25. Wykaz placówek realizujących zadania z zakresu opieki zdrowotnej w Powiecie Prudnickim (stan na 10.11.2017 r.)

PLACÓWKI REALIZUJĄCE ZADANIA Z ZAKRESU OPIEKI ZDROWOTNEJ		
Lp.	Nazwa	Adres
1.	Zakład Opieki Leczniczej PCM S.A.	ul. Konopnickiej 2, Głogówek, Tel. 77 4373369/77 4373293
2.	Dom Pomocy Społecznej	ul. Młyńska 11, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4362858
3.	Dom im. św. Jana Bożego o. Bonifratrów	ul. Piastowska 6, 48-200 Prudnik, Tel. 77 4362605
4.	Ośrodek Rehabilitacji i Opieki Psychiatrycznej	ul. Zwycięstwa 34, Raclawice Śl., Tel. 77 4376503
5.	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety	Grabina, Nr 72, Tel. 77 4376005, 77 4376048
6.	Stacja Opieki Caritas – Poradnia Opieki Paliatywnej i Zespół Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas Diecezji Opolskiej	ul. Batorego 8, 48-250 Głogówek, Tel. 77 4373097
7.	Stacja Opieki Caritas – pielęgniarska opieka długoterminowa	ul. Prudnicka 29, 48-210 Biała, Tel. 77 4387168

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Prudniku, Wydział Oświaty i Zdrowia.

Rozdział VI. Plan Działania

„Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Prudnickim” określa cele oraz działania służące skutecznej realizacji przyjętych priorytetów i celów. Poszczególnym działaniom należy podporządkować instrumenty realizacyjne w postaci określenia czasu realizacji, źródeł finansowania oraz odpowiedzialne osoby za poszczególne działania.

Warunkami gwarantującymi osiągnięcie celów i kierunków proponowanej strategii (co jest szczególnie ważne w pomocy społecznej), jest partnerski dialog i akceptacja społeczna.

2. Główne cele i kierunki działania:

- 1) Systematyczne diagnozowanie.
- 2) Okresowy monitoring i kontrola.
- 3) Subsydiarność, pomocniczość świadczeń.
- 4) Nacisk na profilaktykę i zapobieganie, a dopiero potem na przeciwdziałanie i łagodzenie.
- 5) Aktywna rola struktur pomocy społecznej.
- 6) Współpraca samorządów powiatu i gmin.
- 7) Rozwinięcie form pomocy środowiskowej.
- 8) Efektywność społeczna i ekonomiczna z uwzględnieniem potrzeb społecznych i możliwości finansowych.
- 9) Polityka prorodzinna.
- 10) Decentralizacja działań zakładająca wzmocnienie aktywności Społecznej, tj. różnego rodzaju inicjatyw obywatelskich, organizacji pozarządowych i wolontariatu.
- 11) Zlecenie i kontraktowanie usług socjalnych przez samorząd powiatu.
- 12) Kompleksowość rozwiązań.
- 13) Wyznaczanie standardów usług socjalnych, opiekuńczych.
- 14) Konsekwencja i długotrwałość działania.
- 15) Indywidualizacja metod i środków.
- 16) Zachowanie współuczestnictwa partnerów z organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, Kościoła.
- 17) Wprowadzanie konkretnych programów i projektów.
- 18) Zdobywanie środków pozabudżetowych.
- 19) Propagowanie sponsoringu i działalności charytatywnej.
- 20) Szeroka i różnorodna informacja oraz poradnictwo.
- 21) Aktywne uczestnictwo wielu podmiotów, instytucji.
- 22) Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu grup i osób.

Rozdział VII. Misja Strategii

Misja strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie prudnickim została określona na podstawie analizy sytuacji społecznej, wyłonienia obszarów problemowych, a następnie poddania ich weryfikacji przy współpracy partnerów społecznych. Wspieranie bezpieczeństwa oraz komfortu życia mieszkańców powiatu prudnickiego poprzez wspieranie rodzin i jednostek za pośrednictwem sprawnie funkcjonujących instytucji to cel nadrzędny, któremu przyświeca tworzenie tegoż dokumentu.

Misja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017 – 2027.

Tworzenie, utrzymanie i doskonalenie warunków rozwoju społecznego na terenie powiatu Prudnickiego poprzez prowadzenie wspólnych działań na rzecz poprawy warunków życiowych mieszkańców, wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-ekonomicznym, rozszerzenie możliwości partycypacji społeczności lokalnej w sferze publicznej oraz rozwój perspektyw zawodowych.

Cel nadrzędny

- Wykonywanie zadań publicznych zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawa, zapewniając realizację zbiorowych potrzeb interesantów, tworząc możliwość dla trwałego rozwoju Powiatu Prudnickiego, z jednoczesnym zapewnieniem profesjonalnej obsługi klientów, osiągając rezultat w postaci efektywnej, oszczędnej i terminowej realizacji celów i zadań stojących przed Powiatem Prudnickim.

Wsparcie rodziny i opieka nad dzieckiem

- Wzmacnianie systemu wsparcia dla rodzin poprzez integrację działań systemu pomocy społecznej, wdrażanie dobrych praktyk, wymianę wiedzy i doświadczeń;
- Wspieranie rodzin zastępczych mających trudności w wypełnianiu swoich podstawowych funkcji;
- Wzmacnianie systemu sprzyjającego rozwojowi młodego pokolenia wychowującego się w rodzinach zastępczych;
- Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej oraz kompleksowe wsparcie instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- Rozwój wolontariatu.

Integracja grup narażonych na wykluczenie

- Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-ekonomicznym;
- Inkluzja osób bezdomnych, zagrożonych bezdomnością i uzależnionych;
- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- Rozwój systemu zapobiegania przestępczości i demoralizacji.

Aktywizacja osób starszych i osób niepełnosprawnych

- Doskonalenie systemu wsparcia osób starszych i osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi;
- Podniesienie świadomości społecznej w zakresie praw i uprawnień;
- Integracja ze środowiskiem.

Partnerstwo, rozwój kapitału społecznego

- Wspieranie i promowanie idei wsparcia społecznego;
- Zwiększenie szans indywidualnego rozwoju mieszkańców;
- Rozwój współpracy jednostek pomocy społecznej z partnerami zagranicznymi;
- Zapewnienie skuteczności przepływu informacji pomiędzy pracownikami a klientami w zakresie realizacji zadań publicznych,
- Profesjonalizacja służb społecznych.

WIZJA

**Powiat prudnicki
jako obszar wysokiej jakości życia z aktywną wspólnotą lokalną
partycypującą
w życiu społecznym
z wieloaspektową ofertą pomocy skierowaną do osób korzystających ze
wsparcia instytucji pomocowych.**

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej swoją pozycję będzie wyznaczać z jednej strony, poprzez realizację podstawowych zadań ustawowych, a z drugiej poprzez koordynowanie działań podmiotów współtworzących system społecznego wsparcia, ze szczególnym uwzględnieniem organizacji pozarządowych.

3. Celem podstawowym strategii jest profilaktyka i zminimalizowanie rozmiarów i skutków wszelkich zjawisk społecznie negatywnych. Założono, że w powiecie zostanie stworzony sprawny system pomocy dziecku i rodzinie, kompleksowy system pomocy osobom niepełnosprawnym oraz zostaną rozwiązane problemy grup zagrożonych marginalizacją. Stworzone zostaną również warunki do zintegrowanych działań zarówno instytucji samorządowych, organizacji pozarządowych, grup samopomocowych, które umożliwią szybką i skuteczną pomoc w sytuacjach kryzysowych oraz przeciwdziałające zjawiskom marginalizacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Rozdział VIII. Obszary Strategii i Cele Strategiczne

Na podstawie przeprowadzonej analizy najważniejszych problemów społecznych powiatu prudnickiego wyodrębniono 5 głównych obszarów strategii, które uznano za priorytetowe:

**POMOC RODZINIE
I DZIECKU**

**WSPIERANIE OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
I ICH RODZIN ORAZ
OSÓB STARSZYCH**

**ZAPOBIEGANIE
BEZDOMNOŚCI ORAZ
PROFILAKTYKA
I PRZECIWDZIAŁANIE
UZALEŻNIENIOM**

**PRZECIWDZIAŁANIE
DŁUGOTRWAŁEMU
BEZROBOCIU**

**ROZWIJANIE
WSPÓLPRACY
POMIĘDZY
INSTYTUCJAMI I
ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI
DZIAŁAJĄCYMI NA
RZECZ OSÓB
ZAGROŻONYCH
WYKLUCZENIEM
SPOŁECZNYM**

Obszar I - Pomoc Rodzinie i Dziecku

1. Pomoc Rodzinie i Dziecku to główny problem zidentyfikowany jako najbardziej złożony obszar strategii. We współczesnym świecie rodzina napotyka na liczne trudności, które uniemożliwiają jej prawidłowe funkcjonowanie, a w konsekwencji prowadzą do jej dysfunkcyjności i dezorganizacji. Ostatnio coraz częściej można zaobserwować pogłębianie się niepokojących zjawisk społecznych, do których można zaliczyć wzrost liczby konfliktów i rozwodów oraz coraz mniejszy przyrost naturalny.

2. Czynniki dezintegrujące rodzinę mają źródło w ogólnych przeobrażeniach społecznych, gospodarczych, ale również są to między innymi:

- 1) trudne warunki mieszkaniowe, brak stałych źródeł utrzymania,
- 2) brak właściwej opieki nad dziećmi,
- 3) brak umiejętności wychowawczych rodziców,
- 4) alkoholizm, inne uzależnienia.

3. Problemy występujące w tym obszarze to oprócz występujących zaburzeń w funkcjonowaniu rodzin, nasilania się patologii oraz uzależnień (zarówno wśród dorosłych jak i młodzieży), a także coraz częstsza niezaradność opiekuńczo-wychowawcza rodziców. Ważnym zadaniem jest propagowanie odpowiednich wzorców wychowawczych oraz szeroko prowadzona profilaktyka. Podejmowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych, terapeutycznych, doradczych czy konsultacyjnych jest podstawą, gdyż wczesne diagnozowanie i terapia odnoszą większe sukcesy, a ich skutki są bardziej trwałe. Należy zapobiegać, przeciwdziałać niekorzystnym wzorcom funkcjonowania poszczególnych członków rodziny. Wzrost zjawisk patologicznych, których jesteśmy świadkami w ostatnim czasie powoduje konieczność podejmowania wielu nowych działań i inicjatyw przeciwdziałających tym zjawiskom.

4. Dzieci, które z różnych przyczyn są pozbawione opieki rodziców objęte są instytucjonalnym systemem pomocy dziecku. Należy podejmować działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej, a jeśli jest to niemożliwe umieszczenia w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka. Wychowawcy w placówce powinni z ogromną odpowiedzialnością realizować cele wynikające z indywidualnego planu pracy z dzieckiem.

5. Dom Dziecka w Głogówku jest jedyną placówką opiekuńczo - wychowawczą na terenie Powiatu Prudnickiego, przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży pozbawionych

trwale lub okresowo opieki ze strony rodziny naturalnej. Placówka ta posiada miejsca dla 28 wychowanków.

6. Na podstawie art. 230 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 697) o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2021 r., nie może być wyższa niż 30. W związku z tym, że placówka opiekuńczo – wychowawcza w Głogówku posiada 28 miejsc, Powiat Prudnicki podjął szereg działań zmierzających do zmiany placówki 28 osobowej na 14 osobowe. W chwili obecnej trwają przygotowania do reorganizacji placówki. Prowadzone są kompleksowe działania zmierzające do utworzenia na terenie powiatu nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej. Trwają rozmowy dotyczące jej konkretnej lokalizacji i wyborze budynku bądź jego budowy.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej i tworzenia powiatowego systemu pomocy rodzinie i dziecku. 2. Istniejący system wsparcia rodzin i dzieci w zakresie instytucji, organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych, kościołów oraz inicjatyw lokalnych w obszarze pomocy społecznej. 3. Znajomość środowisk potrzebujących wsparcia i pomocy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów. 2. Uzależnianie się rodzin od systemu pomocy społecznej jako umiejętność przystosowania się do trudnej sytuacji oraz jako preferowany model na życie. 3. Niepopularność w społeczeństwie lokalnym rodzinnych form wsparcia młodzieży i dzieci. 4. Słaba infrastruktura socjalna w zakresie wspierania rodzin i koordynacji tych działań. 5. Wysokie bezrobocie, zła sytuacja ekonomiczna rodzin.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa i wzrost gospodarczy kraju. 2. Polityka prorodzinna kraju. 3. Współpraca instytucji, stowarzyszeń i podmiotów pracujących na rzecz rodziny. 4. Podjęcia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz poprawy standardu życia rodzin wymagających wsparcia. 5. Realizacja programów pomocowych, pozyskanie środków na ich realizację. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki stopień bezrobocia w naszym powiecie, co w konsekwencji powoduje trudną sytuację finansowo-bytową rodziny. 2. Trudna sytuacja finansowa gmin i powiatu. 3. Zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych świadczących pomoc na rzecz rodzin oraz grup marginalizowanych, szczególnego ryzyka czy zagrożonych wykluczeniem społecznym. 4. Długotrwałe uzależnienie beneficjentów od pomocy społecznej, brak własnej aktywności w rozwiązywaniu problemów i wychodzenia z sytuacji kryzysowych, postawa roszczeniowa beneficjentów pomocy społecznej.

Cele pomocy rodzinie i dziecku

Cel 1	Zmodernizowanie istniejącego systemu pomocy dziecku i rodzinie
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Zmodyfikowanie systemu wsparcia i szkolenia rodziców zastępczych. b) Zapewnienie różnorodnych form opieki zastępczej zapewniającej kompleksową pomoc realizowaną na rzecz dziecka c) Zapewnienie warunków do organizowania rodzinnych form opieki zastępczej. d) Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie. e) Opracowanie programów i zapewnienie wsparcia których celem będzie przywrócenie rodzinom naturalnym funkcji wychowawczej, społecznej i ekonomicznej. f) Rozwój usług profilaktyczno – wspierających, skierowanych do rodzin przeżywających trudności życiowe mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo - gminnego
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, naukowe, organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017 - 2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 2	Dostosowanie bazy socjalnej umożliwiającej wspieranie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym, w tym organizowanie rodzinnej opieki zastępczej, reorganizacja placówki opiekuńczo – wychowawczej
Działania:	<p>a) Utworzenie bazy danych o instytucjach, placówkach i organizacjach wraz z zakresem prowadzonych przez nią działań i świadczonych usług.</p> <p>b) Stworzenie sieci współpracy wszystkich podmiotów lokalnych, publicznych i niepublicznych, działających na rzecz rodziny.</p> <p>c) Rozwój zastępczych form opieki nad dzieckiem oraz rozwijanie różnorodnych rodzinnych form opieki,</p> <p>d) Tworzenie rodzinnych domów dziecka, mieszkań chronionych i placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego</p> <p>e) Systematyczne doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych w zakresie pomocy rodzinie i dziecku.</p> <p>f) Pozyskiwanie rodzin zastępczych: zawodowych oraz specjalistycznych, które będą opiekować się dziećmi z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji oraz dziećmi niedostosowanymi społecznie.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo - gminnego
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, naukowe, organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017- 2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz udzielanie pomocy rodzinom i młodzieży w sytuacjach kryzysowych
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Zatrudnianie specjalistów tj. psychologów, pedagogów, terapeutów, prawników w placówkach pomocy społecznej. b) Rozwój asystentury rodziny c) Wspomaganie i promowanie organizacji pozarządowych, instytucji zajmujących się specjalistycznym poradnictwem rodzinnym, pomocą rodzinie znajdującej się w sytuacjach kryzysowych. d) Organizowanie grup wsparcia dla rodziców, którzy przeżywają trudności opiekuńczo – wychowawcze lub inne trudności życiowe e) Tworzenie ośrodków wsparcia zapewniających bezpłatną i interdyscyplinarną pomoc f) Prowadzenie edukacji społecznej mającej na celu informowanie o podmiotach świadczących wsparcie i pomoc oraz edukowanie o strategiach radzenia sobie z trudnościami
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo - gminnego
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, naukowe, organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 4	Dostosowanie istniejących form opieki środowiskowej do obowiązujących wymogów
Działania:	<p>a) Rozszerzanie form opieki środowiskowej i placówek wsparcia dziennego (świetlice, kluby młodzieżowe,) dostosowanych do obowiązujących przepisów i wytycznych</p> <p>b) Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania różnorodnych form</p> <p>c) Organizowanie przez samorzady terytorialne na bazie istniejących już miejsko - gminnych ośrodków kultury czy też ośrodków sportowych, szkół - dodatkowych zajęć dla dzieci i młodzieży, rozbudzanie i promowanie dobrych wzorców spędzania wolnego czasu, rozwijanie pasji i zainteresowań.</p>
Realizator	Jednostki organizacyjne samorządu powiatowo - gminnego, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, naukowe
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 6	Przygotowanie do samodzielnego życia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych
Działania:	<p>a) Tworzenie grup samopomocowych usamodzielnianych wychowanków, wsparcie oraz informowanie o zasadach i procedurach usamodzielniania.</p> <p>b) Pozyskiwanie odpowiednich lokali i utworzenie mieszkań chronionych usamodzielnianym wychowankom placówek i rodzin zastępczych</p> <p>c) Wprowadzenie dopłat do czynszów dla usamodzielniających się wychowanków placówek</p>

	<p>i rodzin zastępczych</p> <p>d) Tworzenie programów usamodzielnień we współpracy z rodzicami zastępczymi, wychowankami oraz wychowawcami placówek.</p> <p>e) Propagowanie odpowiednich wzorców zachowań mających na celu promocję dobrych praktyk z zakresu usamodzielniania</p> <p>f) Zapewnienie pomocy i poradnictwa specjalistycznego na rzecz usamodzielniających się</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 7	Tworzenie profesjonalnej sieci wsparcia na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
Działania:	<p>a) Zintensyfikowanie współpracy pomiędzy sądem rodzinnym, kuratorami, policją, ośrodkami pomocy społecznej, pedagogami szkolnymi a Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej</p> <p>b) Pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka.</p> <p>c) Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w lokalnym środowisku</p> <p>d)Przeprowadzanie szkoleń podnoszących kwalifikacje opiekuńczo – wychowawcze uczestników systemu pieczy zastępczej</p> <p>e) Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa oraz terapii rodzinnej adresowanych dla dzieci i opiekunów zastępczych</p>

	<p>f) Wdrażanie działań integracyjnych i edukacyjnych dla rodzin zastępczych</p> <p>g) Zacieśnienie współpracy z ośrodkami adopcyjnymi i propagowanie idei adopcji krajowej i zagranicznej</p> <p>h) Tworzenie grup samopomocowych i wsparcia zarówno wśród rodzin zastępczych</p> <p>i) Rozwój specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla rodzin zastępczych</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społeczne,
Partnerzy	Jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Czas realizacji	2017 - 2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Oczekiwane efekty:

- 1) Stworzenie profesjonalnego rodzinnego i instytucjonalnego systemu wsparcia pieczy zastępczej.
- 2) Zapewnienie warunków do organizowania rodzinnych form opieki zastępczej.
- 3) Stworzenie dostępności różnorodnych form pomocy instytucjonalnej i opieki rodzinnej dla dzieci potrzebujących opieki.
- 4) Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie.
- 5) Organizowanie grup wsparcia i zagwarantowanie specjalistycznego poradnictwa dla opiekunów zastępczych.
- 6) Wdrażanie programów integracyjnych i edukacyjnych na rzecz uczestników systemu pieczy zastępczej.

Obszar II - Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz osób starszych.

Strategia ujmuje problem niepełnosprawności w powiecie prudnickim, jako problem społeczny wymagający działań ze strony administracji powiatowej, gminnej, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych mogących wspierać realizację programu merytorycznie i finansowo, z uwzględnieniem problemów, zasobów i specyfiki poszczególnych jednostek. Strategia przedstawia kierunki możliwych działań, w celu zapewnienia pełnej integracji i możliwości wszechstronnego rozwoju osób niepełnosprawnych w powiecie.

Zwiększa się liczba osób niepełnosprawnych w populacji naszego społeczeństwa, co powoduje potrzebę rozpoznawania i usuwania barier, przed jakimi stają osoby niepełnosprawne. Istnieje konieczność tworzenia mechanizmów wymiany doświadczeń i informacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji tych osób, jak również podejmowanie działań, które za cel miałyby usuwanie różnego rodzaju barier, które utrudniają osobom niepełnosprawnym osiągnięcie równych szans i pełnego uczestnictwa we wszystkich dziedzinach życia społecznego oraz przyczyniać się do poprawy jakości życia i pełniejszego usamodzielnienia.

Najczęstszymi problemami, z jakimi spotykają się w swojej codziennej egzystencji osoby niepełnosprawne, są:

- 1) brak podstawowej wiedzy o stanie swojego zdrowia i możliwościach leczenia, diagnozy,
- 2) utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji,
- 3) utrudnienia architektoniczne i komunikacyjne,
- 4) ograniczenie kontaktów towarzyskich,
- 5) pogorszenie sytuacji materialnej,
- 6) bariery psychologiczne w lokalnym środowisku społecznym,
- 7) brak miejsc pracy odpowiednich do stanu zdrowia (niepełnosprawności).

Formułując kierunki polityki społecznej powiatu trzeba pamiętać o prowadzeniu szeroko zakrojonych działań, mających przeciwdziałać społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych oraz prowadzących do zwiększenia ich aktywności zawodowej i społecznej.

Głównymi realizatorami działań na rzecz osób niepełnosprawnych są:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

- 2) Starostwo Powiatowe,
- 3) Jednostki Powiatowe,
- 4) Jednostki Gminne,
- 5) Ośrodki Pomocy Społecznej,
- 6) Powiatowy Urząd Pracy,
- 7) Organizacje Pozarządowe.
- 8) Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych

Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych nie byłaby możliwa bez współpracy wymienionych wyżej instytucji i organizacji, które swoje działania kierują do osób niepełnosprawnych. Są to między innymi placówki:

- 1) służby zdrowia – szpitale, poradnie specjalistyczne, przychodnie rejonowe, itp.,
- 2) edukacyjne, w tym: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne i średnie, szkoły specjalne, poradnia psychologiczno – pedagogiczna,
- 3) kulturalne – domy kultury, świetlice środowiskowe itp.,
- 4) sportowe.

Analiza SWOT (Obszar II)

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość środowiska osób niepełnosprawnych. 2. Likwidacja barier architektonicznych, uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania. 3. Doświadczenie pracowników pracujących w systemie pomocy społecznej. 4. Istniejący system szkolnictwa specjalnego. 5. Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się w jednostkach oświatowych, dps-ach, urzędach 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska świadomość społeczeństwa na temat problemów osób niepełnosprawnych. 2. Brak zakładów aktywności zawodowej. 3. Brak warsztatów terapii zajęciowej. 4. Słaba współpraca organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych. 5. Małe zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy. 6. Brak wystarczających środków finansowych na likwidację barier zarówno w instytucjach jak i jednostkach

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Większa świadomość społeczeństwa dotycząca niepełnosprawności. 2. Wdrożenie większej ilości programów pomocy osobom niepełnosprawnym. 3. Aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych. 4. Wprowadzenie programów nastawionych na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych 5. Nowe programy realizowane i wspierane ze środków PFRON. 6. Dostępność środków UE na aktywizację osób niepełnosprawnych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające środki na realizację zadań świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych. 2. Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych. 3. Brak odpowiednich programów pomocowych wynikających z potrzeb osób niepełnosprawnych. 4. Niski poziom wykształcenia wśród osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe programu:

Cel 1	Zapobieganie niepełnosprawności
Działania:	<ol style="list-style-type: none"> a) Wdrażanie działań profilaktycznych i programów z zakresu wczesnej diagnostyki medycznej szczególnie zagrożonych grup społecznych b) Organizacja kompleksowej opieki nad dzieckiem i matką c) Popularyzacja wiedzy o problemach osób z niepełnosprawnościami d) Wdrażanie działań profilaktycznych mających na celu zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym, wypadkom komunikacyjnym itp. e) Współpraca z organami administracji państwowej i samorządowej, a także organizacjami społecznymi w budowaniu podstaw prawidłowego procesu integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem w formie dofinansowania tzw. szkół i ośrodków integracyjnych

	f) Tworzenie specjalistycznych poradni, przychodni umożliwiających bezpłatne poradnictwo i rehabilitację
Realizator	Powiat Prudnicki, placówki służby zdrowia, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społecznej,
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje pozarządowe jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 2	Wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Posiadanie przez szkoły oferty nauki w klasach specjalnych dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych. b) Dopasowanie oferty szkolenia zawodowego dla młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do jej możliwości i do potrzeb rynku pracy. c) Przygotowanie szkół do edukacji młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - zagwarantowanie ciągłości kształcenia integracyjnego. d) Zapewnienie środków na pomoc specjalistyczną (logopeda, psycholog, rehabilitant) świadczoną na terenie przedszkoli i szkół. e) Inicjowanie tworzenia przedszkolnych grup integracyjnych oraz tworzenie w szkołach klas integracyjnych. f) Udostępnienie informacji dotyczących poradnictwa

	<p>szkolnego i zawodowego.</p> <p>g) Stwarzanie możliwości podejmowania przez osoby niepełnosprawne nauki w szkołach ogólnodostępnych.</p> <p>h) Inicjowanie likwidacji barier architektonicznych, transportowych i społecznych umożliwiających korzystanie z ogólnodostępnych placówek oświatowych.</p> <p>i) Objęcie opieką psychologiczną i zapewnienie wsparcia pedagogicznego dzieciom i młodzieży uczęszczającym do ogólnodostępnych placówek oświatowych.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społecznej.
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje pozarządowe jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 3	Rozwój działań i usług rehabilitacyjnych oraz aktywizacyjnych
Działania:	<p>a) Rozwój poradnictwa specjalistycznego, medycznego, socjalnego, psychologicznego.</p> <p>b) Zapewnienie dostępu do otrzymania dofinansowania na zakup środków i przedmiotów ortopedycznych, pomocniczych, rehabilitacyjnych ułatwiających osobom niepełnosprawnym przystosowanie i readaptację społeczną.</p> <p>c) Wspieranie działań instytucji i organizacji prowadzących rehabilitację społeczną i medyczną.</p> <p>d) Wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.</p> <p>e) Rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych w środowisku lokalnym usług rehabilitacyjnych, programów działań i form pomocy</p>

	<p>osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej.</p> <p>f) Wsparcie samozatrudnienia poprzez dofinansowanie</p> <p>g) Organizacja szkoleń dla osób niepełnosprawnych w celu zdobycia kwalifikacji zawodowych, odpowiednich do ich możliwości psychofizycznych oraz potrzeb pracodawców</p> <p>h) Pomoc finansowa dla pracodawców na wyposażenie stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej</p> <p>i) Podejmowanie działań mających na celu utworzenie na terenie powiatu warsztatów terapii zajęciowej</p> <p>j) Podejmowanie działań do utworzenia na terenie powiatu zakładu aktywności zawodowej</p> <p>k) Likwidacja barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania oraz integracji społecznej i zawodowej</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społecznej.
Partnerzy	Instytucje rządowe, samorządowe, organizacje pozarządowe jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 4	Wspieranie rodzin dotkniętych problemem niepełnosprawności oraz podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym i ich rodzinom korzystanie z usług i form wsparcia.
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Dokonanie diagnozy potrzeb osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych w miejscu zamieszkania oraz wymagających pomocy instytucjonalnej. b) Utworzenie Warsztatów Terapii Zajęciowej. c) Inicjowanie powstawania ośrodków wsparcia : dziennych domów pomocy społecznej, środowiskowych domów pomocy społecznej, rodzinnych domów pomocy społecznej d) Podejmowanie działań popularyzujących rozwijanie usług opiekuńczych e) Udzielanie szerokiego wsparcia osobom niepełnosprawnym przez instytucje pomocy społecznej. f) Kształcenie i doksztalcanie kadry pomocy społecznej w zakresie problemów osób niepełnosprawnych. g) Działanie na rzecz likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. h) Wsparcie socjalne przez zapewnienie świadczeń należnych osobom niepełnosprawnym i starszym i) Inicjowanie zadań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej. j) Udzielanie informacji i pomocy osobom niepełnosprawnym i starszym przez odpowiednie instytucje. k) Zorganizowanie grup wsparcia dla rodzin opiekujących się osobą starszą i przewlekle chorą. l) Zorganizowanie systemu wspierania rodzin przez świadczenia opiekuńcze oraz wielospecjalistyczne usługi dla osób starszych w miejscu zamieszkania.

Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społeczne,
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 5	Wspieranie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych i starszych w życiu społecznym
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Podejmowanie działań na rzecz likwidacji istniejących barier architektonicznych, w budynkach i instytucjach użyteczności publicznej oraz w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. b) Wspieranie i popularyzacja osiągnięć sportowych, kulturalnych, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. c) Upowszechnianie informacji o różnych formach wypoczynku i rehabilitacji osób niepełnosprawnych d) Stworzenie możliwości pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce osób niepełnosprawnych – popularyzacja aktywności wśród tej grupy osób. e) Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych i starszych f) Udzielanie informacji osobom niepełnosprawnym i seniorom o ich prawach i uprawnieniach oraz dostępnych formach wsparcia g) Realizacji zadań określonych w Powiatowym Programie Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej,

	instytucje pomocy i integracji społeczne, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje samorządowe, naukowe oraz organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 6	Inicjowanie powstawania grup samopomocowych, stowarzyszeń i organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych oraz starszych
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Inspirowanie społeczności lokalnej do organizowania, tworzenia grup samopomocowych, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych b) Tworzenie systemu informacji o istniejących i działających grupach samopomocowych, stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych. c) Wspieranie finansowe i merytoryczne organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, chorych, niedołączonych i starszych. d) Inicjowanie działań zacieśniających współpracę pomiędzy istniejącymi organizacjami, stowarzyszeniami czy grupami samopomocowymi a instytucjami samorządu powiatowego i gminnego
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, instytucje pomocy i integracji społeczne, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje samorządowe, naukowe oraz organizacje pozarządowe
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Oczekiwane efekty:

- 1) Zwiększenie świadomości społecznej o celowości działań profilaktycznych, zapobiegawczych oraz o przyczynach i skutkach niepełnosprawności.
- 2) Zwiększenie wiedzy i świadomości wśród osób niepełnosprawnych i starszych w zakresie podejmowania wczesnej rehabilitacji oraz przysługujących im praw i uprawnień.
- 3) Rozszerzenie zakresu usług opiekuńczych i specjalistycznych.
- 4) Szersze zaspokajanie potrzeb socjalno - bytowych osób niepełnosprawnych i starszych
- 5) Zwiększenie świadomości społeczeństwa i władz samorządowych w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 6) Rozwój współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.
- 7) Wypracowanie sprawnego przepływu informacji o problemach środowiska osób niepełnosprawnych i możliwościach ich łagodzenia i rozwiązywania.
- 8) Aktywizacja społeczności lokalnej, większa ilość grup samopomocowych, stowarzyszeń i organizacji.
- 9) Utworzenie systemu wspierania osób niepełnosprawnych, chorych, starszych w tym osób zaburzonych psychicznie oraz upośledzonych psychicznie poprzez funkcjonowanie form dziennego wsparcia, środowiskowych domów pomocy społecznej, warsztatów terapii zajęciowej, zakładów aktywizacji zawodowej.
- 10) Większa ilość miejsc pracy chronionej na otwartym rynku pracy.
- 11) Wzrost ilości obiektów pozbawionych barier architektonicznych, zmniejszenie barier technicznych i komunikacyjnych.
- 12) Wzrost ilości mieszkań pozbawionych barier, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wzrost ilości osób niepełnosprawnych korzystających z aktywnych form spędzenia czasu.
- 13) Zwiększenie liczby stanowisk pracy, stworzonych przy udziale środków PFRON
- 14) Wzrost szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i posiadanymi predyspozycjami.
- 15) Poprawa usług transportowych i komunikacyjnych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych
- 16) Wzrost kompetencji kadry przygotowanej do pracy z osobami niepełnosprawnymi.

Obszar III - Zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.

1. Zjawisko bezdomności w Powiecie Prudnickim nie jest statystycznie problemem ilościowo istotnym. Pomoc osobom samotnym polegała na podaniu ciepłego napoju, udostępnieniu łazienki i środków higieny osobistej. Na terenie powiatu prudnickiego nie ma żadnego schroniska dla bezdomnych. Zapewniany jest transport do Schroniska im. Św. Brata Alberta w Pępicach lub Noclegowni w Nysie.

2. Osoby bezdomne w Powiecie Prudnickim to przede wszystkim mężczyźni nadużywający alkoholu, którzy nie pracują zawodowo już od wielu lat. Zdecydowanie mniejszą grupą są kobiety w wieku produkcyjnym z dziećmi. Kobiety często są bezdomne w wyniku eksmisji i utraty miejsca stałego zamieszkania w wyniku zadłużeń, wieloletniego nieopłacania czynszu. Osoba bezdomna nie jest bowiem w stanie usamodzielnąć się bez właściwego wsparcia ze strony pomocy społecznej (np. pomoc w wyrobieniu dokumentów czy też w znalezieniu lokalu – osoba nigdzie nie zameldowana nie ma większych szans na znalezienie pracy, a co za tym idzie zdobycia środków na samodzielne życie). Podstawą wyodrębnienia tego obszaru jest zwiększająca się liczba osób i rodzin, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb. Wyznacznikiem jest zwiększająca się liczba osób potrzebujących pomocy, uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

3. Dzieci i młodzież sięgająca po narkotyki. Problemem tych rodzin jest brak czasu dla dzieci, zapracowanie rodziców, ich nieobecność w domu, co za tym idzie brak więzi z własnym dzieckiem.

4. Często uzależnienie jest głównym powodem bezdomności. Tracąc stałe miejsce zamieszkania, traci się również zatrudnienie i następuje degradacja społeczna. Osoba taka najczęściej traci również wsparcie najbliższej rodziny. Z problemem uzależnień ściśle związany jest następny problem jakim jest notowany w ostatnich latach wzrost liczby przestępstw, wykroczeń popełnianych nie tylko przez dorosłych ale również przez młodzież i dzieci.

Analiza SWOT (Obszar III)

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Podejmowanie współpracy na szczeblu szerszym niż gmina.</p> <p>2. Dobra diagnoza bezdomności przez ośrodki pomocy społecznej na terenie powiatu prudnickiego.</p> <p>3. Rozeznanie przez szkoły skali problemu uzależnień młodzieży i dzieci.</p> <p>4. Doświadczenia i profesjonalizm osób pracujących na szczeblach gminnych w zakresie profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowym.</p> <p>5. Prężna działalność Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Prudniku</p>	<p>1. Wzrost patologii społecznych, uzależnień, nasilenie występowania problemów wychowawczych i większa przestępczość wśród nieletnich.</p> <p>2. Brak spójności działań instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania przestępczości wśród młodzieży naszego powiatu.</p> <p>3. Brak środków finansowych na zatrudnienie dodatkowej specjalistycznej kadry w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej</p> <p>4. Brak mieszkań chronionych</p> <p>5. Brak noclegowni na terenie powiatu</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Dobre rozeznanie potrzeb przez terenowe ośrodki pomocy społecznej w zakresie występującego zjawiska bezdomności, uzależnień.</p> <p>2. Wzajemna wymiana informacji pomiędzy instytucjami takimi jak policja, sądy oraz samorządami w zakresie bezdomności, uzależnień, patologii i przestępczości.</p> <p>3. Realizacja programów pomocowych, pozyskanie środków na ich realizację zarówno przez instytucje jak i organizacje pozarządowe.</p>	<p>1. Brak systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym.</p> <p>2. Brak odpowiednich środków finansowych na wdrażanie w szkołach i placówkach oświatowych działań prewencyjnych i profilaktycznych w zakresie uzależnień i przestępczości.</p>

Cele:

Cel 1	Profilaktyka rozwiązywania problemów alkoholowych
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży. b) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. c) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, pedagogicznej, terapeutycznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową. d) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązaniu problemów alkoholowych. e) Upowszechnianie wiedzy dotyczącej radzenia sobie z wszelkimi rodzajami uzależnień i przemocą w rodzinie, a zwłaszcza kobietom i dzieciom dotkniętymi przemocą i jej skutkami. f) Wprowadzenie skutecznej kontroli przestrzegania zapisów ustawy przez podmioty sprzedające napoje alkoholowe, a w szczególności przestrzeganie zakazu sprzedawania alkoholu osobom nietrzeźwym i nieletnim.
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 2	Rozszerzenie oferty wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych, doznających przemocy domowej czy znajdujących się w kryzysowej
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży. b) Stworzenie systemu współpracy i komunikacji instytucji oraz organizacji świadczących pomoc psychologiczną, socjalną i prawną osobom doznającym przemocy i ich rodzinom. c) Zapewnienie środków na bezpłatne korzystanie z pomocy specjalistycznej osobom przeżywającym kryzysy d) Utworzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej e) Uruchomienie mieszkania chronionego
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 3	Zapobieganie narkomanii
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Konsultacje i poradnictwo dla osób eksperymentujących z różnego rodzaju środkami psychoaktywnymi, uzależnionych i ich rodzin. b) Konsultacje i poradnictwo HIV / AIDS c) Prowadzenie telefonu zaufania. d) Organizowanie grup wsparcia dla rodziców dzieci i młodzieży uzależnionej. e) Organizowanie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do uczniów, nauczycieli.

	f) Organizowanie obozów terapeutycznych, klubów środowiskowych, zajęć pozalekcyjnych, atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki oświatowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 4	Zapobieganie bezdomności i wykluczeniu społecznemu
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Prowadzenie monitoringu zjawisk patologicznych, w tym bezdomności oraz uzależnień. b) Zapewnienie warunków bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy i osobom bezdomnym. c) Niesienie profesjonalnej, skutecznej pomocy dziecku i rodzinie poprzez zorganizowanie specjalistycznego poradnictwa d) Promowanie działań na rzecz zwalczania i zmniejszania rozmiarów patologii oraz tworzenie programów w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, bezdomności e) Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym m.in. pomoc prawna, socjalna, prowadzenie schronisk, noclegowni, jadłodajni, podejmowanie działań mających na celu usamodzielnienie tych osób, objęcie ich odpowiednimi programami wychodzenia z bezdomności. f) Prowadzenie różnorodnych akcji np. pozyskiwania i dystrybucji żywności dla osób bezdomnych

	<p>i niedożywionych.</p> <p>g) Utrzymanie istniejącej bazy mieszkalnictwa socjalnego i jej rozwój, tworzenie mieszkań chronionych dla osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i bezdomnością.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 5	Zwalczanie przestępczości dzieci i młodzieży
Działania:	<p>a) Promowanie działań na rzecz zwalczania i zmniejszania rozmiarów patologii oraz tworzenie wsparcia, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, bezdomności, łagodzenia ubóstwa czy promowanie dobrych wzorców spędzania wolnego czasu i rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży.</p> <p>b) Organizowanie grup wsparcia zarówno dla młodzieży sprawiającej problemy wychowawcze, jak i dla ich rodziców.</p> <p>c) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, katolickimi poradniami rodzinnymi, nieformalnymi grupami społecznymi i podejmowanie wspólnych przedsięwzięć na rzecz tworzenia nowatorskich i niekonwencjonalnych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania wszelkim zjawiskom patologicznym.</p> <p>d) Realizacja w szkołach, w placówce opiekuńczo - wychowawczej zajęć, które pomogą przeciwdziałać przemocy i agresji wobec rówieśników.</p>

Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Oczekiwane efekty:

- 1) Poszerzenie dostępności i wzrost jakości usług świadczonych w ramach poradnictwa specjalistycznego.
- 2) Większa wiedza społeczeństwa w zakresie radzenia sobie z wszelkimi rodzajami uzależnień i przemocą w rodzinie, a zwłaszcza wśród kobiet i dzieci, które doznają przemocy.
- 3) Stworzenie sprawniejszego systemu udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
- 4) Zmniejszenie liczby spraw sądowych o ograniczenie praw rodzicielskich w stosunku do poprzednich lat.
- 5) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie poszczególnych gmin powiatu prudnickiego.
- 6) Uzyskanie dofinansowania na realizację nowych programów w zakresie wykluczenia społecznego młodzieży i dzieci z rodzin patologicznych i znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej.
- 7) Aktywniejsza współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, a nieformalnymi grupami lokalnymi w zakresie wspomagania rodziny i dziecka.
- 8) Stworzenie systemu współpracy i komunikacji pomiędzy samorządami gminnymi, powiatowymi, a organizacjami pozarządowymi i instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodziny i dziecka.

Obszar IV - Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu.

1. Długotrwałe bezrobocie jest wymieniane przez terenowe ośrodki pomocy społecznej jako najczęstsza przyczyna udzielania świadczeń pomocy społecznej. Większa część osób, które tracą prawo do zasiłku przechodzą do systemu pomocy społecznej. Bezrobocie wpływa destrukcyjnie na rodzinę, zaburzeniu ulegają plany życiowe jej członków, zagrożona zostaje bezpieczna egzystencja rodziny. Brak pracy powoduje szybką degradację, potęguje biedę, ubóstwo rodziny. Bezrobocie to również czynnik konfliktogenny i nasilający patologie społeczne takie jak: nadużywanie alkoholu, nadmierna agresja i przemoc domowa.

Analiza SWOT (Obszar IV)

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie współpracy międzyinstytucjonalnej. 2. Tworzenie nowych programów do walki z bezrobociem. 3. Dobra diagnoza środowiska osób bezrobotnych przez ośrodki pomocy społecznej. 4. Pozyskiwanie środków finansowych z Unii Europejskiej na podnoszenie lub zmianę kwalifikacji osób długotrwałe bezrobotnych, a także na tworzenie nowych miejsc pracy. 5. Spadek bezrobocia 6. Aktywna działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku 7. Poprawa życia społeczeństwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające kwalifikacje kadry pomocy społecznej do pracy z osobami długotrwałe bezrobotnymi. 2. Wysokie bezrobocie w naszym powiecie. 3. Niechęć bezrobotnych do podejmowania szkoleń i proponowanych przeszkoleń. 4. Słaba mobilność bezrobotnych. 5. Słaba kontrola legalności zatrudnienia.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania środków pieniężnych na realizację programów pomocowych dla osób długotrwałe bezrobotnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak zainteresowania osób bezrobotnych podejmowaniem szkoleń, reorientacji zawodowej. 2. Słabe uprzemysłowienie regionu, brak

<p>2. Możliwość wspólnego działania różnych organizacji na rzecz rozwiązywania skutków długotrwałego bezrobocia.</p> <p>3. Zwiększenie aktywizacji osób bezrobotnych.</p> <p>4. Poprawa warunków życia społeczeństwa.</p> <p>5. Zwiększenie liczby osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego i osób biorących udział w szkoleniach zawodowych.</p>	<p>wzrostu gospodarczego.</p> <p>3. Rozwój szarej strefy gospodarczej.</p> <p>4. Postępujące ubożenie społeczeństwa, wzrost patologii.</p>
--	--

Cele:

Cel 1	Przeciwdziałanie skutkom długotrwałego bezrobocia.
Działania:	<p>a) Tworzenie, wspieranie oraz promowanie programów mających na celu zapobieganie bezrobociu</p> <p>b) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy.</p> <p>c) Dostosowanie profilu kształcenia zawodowego do wymogów lokalnego rynku pracy.</p> <p>d) Organizowanie odpowiednich szkoleń bezrobotnym.</p> <p>e) Monitorowanie rynku pracy, bieżąca analiza sytuacji na rynku pracy.</p> <p>f) Aktywne pośrednictwo pracy.</p> <p>g) Koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rynku pracy, takich jak: Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, stowarzyszenia i przedstawiciele pracodawców.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej,

	jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 2	Tworzenie systemu wspierania osób długotrwale bezrobotnych
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Tworzenie, wspieranie oraz promowanie programów mających na celu zapobieganie bezrobociu b) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy. c) Dostosowanie profilu kształcenia zawodowego do wymogów lokalnego rynku pracy. d) Organizowanie odpowiednich szkoleń bezrobotnym. e) Monitorowanie rynku pracy, bieżąca analiza sytuacji na rynku pracy. f) Aktywne pośrednictwo pracy. g) Koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rynku pracy, takich jak: Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, stowarzyszenia i przedstawiciele pracodawców. h) Tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych długotrwałym bezrobociem. i) Promowanie dobrych i skutecznych wzorców wychodzenia z bezrobocia.
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe,

	instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 3	Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania zjawisku dziedziczenia bezrobocia.
Działania:	<ul style="list-style-type: none"> a) Wspieranie absolwentów w aktywizacji zawodowej. b) Realizacja programów wyrównujących szanse edukacyjne dzieci młodzieży z rodzin najuboższych. c) Inicjowanie działań na rzecz dostosowania kształcenia i doksztalcania do potrzeb lokalnego rynku pracy. d) Indywidualna praca z osobami i rodzinami dotkniętymi bezrobociem celem wykształcenia w nich odpowiedzialności za własny los i umiejętności przystosowania się do życia we współczesnej rzeczywistości. e) Objęcie pomocą stypendialną dzieci z rodzin najuboższych oraz objęcie ochroną dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców f) Zapewnienie oferty zajęć bezpłatnych dla rodzin potrzebujących wsparcia
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Oczekiwane efekty:

- 1) Poprawa warunków bytowych rodzin, w których występuje długotrwałe bezrobocie.
- 2) Zwiększenie aktywności osób bezrobotnych.
- 3) Aktywniejsza współpraca samorządu terytorialnego, powiatowego, gminnego na rzecz rozwiązywania problemu długotrwałego bezrobocia.
- 4) Zmniejszenie w ogólnej liczbie osób bezrobotnych osób długotrwałe bezrobotnych.
- 5) Integracja działań publicznych służb zatrudnienia i ośrodków pomocy społecznej oraz partnerów rynku pracy.
- 6) Projektowanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów rynku pracy uwzględniających wzmocnienie powiązań na lokalnym rynku pracy.
- 7) Utrzymywanie i doskonalenie standardów usług Powiatowego Urzędu Pracy.

Obszar V - Współpraca z organizacjami pozarządowym.

Analiza SWOT (Obszar V).

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Współpraca organizacji pozarządowych z administracją samorządową.</p> <p>2. Duża aktywność organizacji w rejonach problemowych.</p> <p>3. Aktywny udział organizacji pozarządowych na lokalnym rynku</p> <p>4. Funkcjonująca spółdzielnia socjalna</p> <p>5. Zdiagnozowanie problemów społecznych przez organizacje pozarządowe</p>	<p>1. Brak wystarczających środków finansowych na rozwój działalności przez organizacje pozarządowe</p> <p>2. Starzejące się społeczeństwo – brak aktywizacji młodego pokolenia</p>
Szanse	Zagrożenia
<p>1. Zwiększenie aktywność organizacji pozarządowych.</p> <p>2. Wspólne działanie na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>3. Zlecenie zadań pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.</p> <p>4. Wypracowanie i wdrożenie zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>5. Powstanie większej ilości grup nieformalnych, samopomocowych celem rozwiązywania lokalnych problemów.</p>	<p>1. Zbyt mała aktywność organizacji pozarządowych.</p> <p>2. Niska aktywność społeczna środowiska lokalnego.</p> <p>3. Brak doradztwa specjalistycznego dla organizacji w zakresie pisania wniosków o wsparcie finansowe.</p> <p>4. Postawa roszczeniowa wielu organizacji wobec samorządu, niechęć do nawiązywania współpracy i wspólnego realizowania zadań.</p>

Cele:

Cel 1	Sprawny system współpracy samorządu powiatowego z organizacjami pozarządowymi
Działania:	a) Promowanie dobrych praktyk współpracy jednostek

	<p>samorządowych z organizacjami pozarządowymi</p> <p>b) Wspieranie i promowanie działalności organizacji pozarządowych</p> <p>c) Wspieranie powstania wspólnych inicjatyw organizacji pozarządowych i jednost organizacyjnych samorządu przy wspólnym tworzeniu i realizacji projektów.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Cel 2	Stworzenie systemu współpracy i przepływu informacji w zakresie wspólnych realizacji zadań
Działania:	<p>a) Stworzenie banku informacji o instytucjach i organizacjach pozarządowych, działających w zakresie pomocy społecznej.</p> <p>b) Przekazywanie organizacjom pozarządowym informacji o podejmowanych przedsięwzięciach i planowanych działaniach w zakresie rozwiązywania lokalnych problemów społecznych,</p> <p>c) Promowanie działań organizacji pozarządowych, działających w zakresie pomocy społecznej</p> <p>d) Bieżące informowanie organizacji pozarządowych o kierunkach działania jednostek pomocy społecznej.</p> <p>e) Wspieranie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków.</p> <p>f) Proponowanie współpracy przy realizacji programów celowych organizacjom pozarządowym, wolontariuszom,</p>

	<p>nieformalnym grupom społecznym.</p> <p>g) Zlecenie zadań z zakresu pożytku publicznego organizacjom pozarządowym.</p> <p>h) Tworzenie punktów wolontariatu, klubów integracji społecznej, centrów aktywności społecznej.</p>
Realizator	Powiat Prudnicki, Organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
Partnerzy	Instytucje naukowe, samorządowe, , instytucje pomocy i integracji społecznej, jednostki organizacyjne samorządu powiatowo – gminnego
Czas realizacji	2017-2027
Źródła finansowania	Budżet samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów unijnych

Oczekiwane efekty:

- 1) Zwiększenie aktywność organizacji pozarządowych na terenie powiatu.
- 2) Powstanie większej ilości nowych stowarzyszeń, organizacji pozarządowych na terenie powiatu.
- 3) Zwiększenie wiedzy na temat działalności, zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych.
- 4) Zwiększenie liczby wolontariuszy pracujących na rzecz rozwiązania problemów środowiska lokalnego w zakresie pomocy rodzinie i dziecku, osób niepełnosprawnych.
- 5) Włączenie się społeczności lokalnej do współpracy z organizacjami.
- 6) Powstanie grup samopomocowych.
- 7) Aktywniejsza współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i społecznością lokalną.
- 8) Zlecenie zadań pomocy społecznej organizacjom pozarządowym.
- 9) Wypracowanie i wdrożenie zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- 10) Powstanie większej ilości grup nieformalnych, samopomocowych celem rozwiązania lokalnych problemów.

Podsumowanie

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Podstawą budowania strategii była:

- 1) analiza sytuacji (SWOT) tzn. identyfikacja słabych i mocnych stron obecnego sposobu rozwiązywania problemów społecznych oraz identyfikacja problemów grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, analiza zasobów oraz prowadząca do określenia szans i zagrożeń w otoczeniu – analiza trendów przyszłości,
- 2) wiedza zespołu opracowującego strategię o aktualnych problemach i potrzebach lokalnych w poszczególnych gminach w naszym powiecie,
- 3) konsultacje merytoryczne z podmiotami i instytucjami, które są odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej zarówno na szczeblu gmin jak i powiatu.

Opracowana strategia umożliwi inicjowanie i wdrażanie rozwiązań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób i grup społecznych wymagających okresowego lub długofalowego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i pomocy w rozwiązywaniu problemów społecznych. Przyjęcie tego dokumentu w drodze uchwały Rady Powiatu umożliwi budowanie na terenie powiatu zintegrowanego systemu pomocy społecznej i umożliwi pozyskiwanie środków z budżetu państwa i funduszy pomocowych na realizację zadań określonych w strategii.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyznacznikiem kierunków działań i może stanowić podstawę do tworzenia przez poszczególne gminy i organizacje pozarządowe szczegółowych programów celowych. Przy opracowaniu strategii uwzględniono opinię szerokiego grona reprezentantów różnego typu instytucji i organizacji społecznych.

Założono, że cele Strategii będą realizowane do 2027 roku. Nie oznacza to jednak, że jest to dokument zamknięty. Wprost przeciwnie, dokument ten można i należy modyfikować pod wpływem zmieniających się warunków i dopasowywać się do nich. Cele należy kształtować w taki sposób, aby w jak najszerszym zakresie były zgodne

z potrzebami i oczekiwaniami lokalnej społeczności i prowadziły do rozwiązywania występujących problemów społecznych.

Wdrożenie w życie zadań wyznaczonych w Strategii uzależnione będzie od wielu czynników, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Niewątpliwie duże znaczenie będzie tu miała aktywność i zaangażowanie podmiotów realizujących oraz umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału. W całym okresie funkcjonowania Strategii wszystkie wynikające z niej działania poddawane będą nadzorowi i ocenie. Prowadzenie ewaluacji jest konieczne ze względu na możliwość pojawienia się nowych okoliczności i problemów, których nie można było przewidzieć i zaplanować podczas opracowywania strategii, a które należy wziąć pod uwagę w trakcie jej trwania. Chodzi o to, aby zrealizować planowane przedsięwzięcia i na bieżąco weryfikować założenia, cele i sposoby ich osiągnięcia. Strategia ma charakter otwarty, zarówno w zakresie merytorycznym, jak i czasowym, i w każdym czasie – jeśli zajdzie taka potrzeba - może być uzupełniana i zmieniana. Dane do monitoringu pozyskiwane będą od podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych zadań w formie zbiorczego sprawozdania, przedkładanego co 2 lata Radzie Powiatu w Prudniku w II kwartale roku. Nadzór nad całością działań prowadzony będzie przez Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku.

Metodologia

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku w ścisłej współpracy z gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej.

Punktem wyjścia była diagnoza występujących na terenie powiatu problemów społecznych oraz oszacowanie posiadanych zasobów. Dokonano analizy występujących problemów społecznych i wyłoniono osoby i grupy wymagające wsparcia. Przeprowadzono analizę SWOT tj. określono słabe i mocne strony oraz najważniejsze czynniki zewnętrzne: szanse i zagrożenia oddziałujące na nasz lokalny system.

Określono główne obszary strategii, którymi są:

Obszar I. Pomoc rodzinie i dziecku.

Obszar II. Wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz osób starszych

Obszar III. Zapobieganie bezdomności oraz profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.

Obszar IV. Przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu.

Obszar V. Rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Wykazy

Mapy

Mapa nr 1. Mapa Powiatu Prudnickiego

Mapa nr 2. Podział administracyjny powiatu prudnickiego.

Tabele

Tabela nr 1. Powierzchnia powiatu prudnickiego z podziałem na gminy.

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu prudnickiego.

Tabela nr 3. Stopa bezrobocia w województwie opolskim XII 2015, XII 2016.

Tabela nr 4. Liczba bezrobotnych w Powiecie Prudnickim.

Tabela nr 5. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego w 2015 r.

Tabela nr 6. Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego w 2016 r.

Tabela nr 7 Stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminach Powiatu Prudnickiego w 2017 r.

Tabela nr 8. Podział osoboporad udzielonych w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Prudniku w 2016 r.

Tabela nr 9. Przemoc w rodzinie wg danych KPP w Prudniku w okresie od 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r.

Tabela nr 10. Ilość wydanych orzeczeń w 2016 r. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela nr 11. Turnusy rehabilitacyjne.

Tabela nr 12. Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych .

Tabela nr 13. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Tabela nr 14. Dofinansowania PFRON w 2016 r.

Tabela nr 15. Realizacja programu Aktywny Samorząd Moduł I, Moduł II. w poszczególnych obszarach i zadaniach w 2016 roku.

Tabela nr 16. Szczegółowe zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i ich realizatorzy.

Tabela nr 17. Szczegółowe zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i ich realizatorzy.

Tabela nr 18. Wykaz jednostek pomocy społecznej na terenie Powiatu Prudnickiego.

Tabela nr 19. Wykaz udzielonej pomocy przez OPS w Prudniku w 2017 r.

Tabela nr 20. Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie Powiatu Prudnickiego.

Tabela nr 21. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Prudnickiego.

Tabela nr 22. Placówki edukacyjne powiatu prudnickiego wraz z kierunkami kształcenia.

Tabela nr 23. Wykaz placówek oświatowych w poszczególnych gminach Powiatu Prudnickiego (stan na 3.07.2017 r.)

Tabela nr 24. Wykaz Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Powiecie Prudnickim (stan na 10.11.2017 r.)

Tabela nr 25. Wykaz placówek realizujących zadania z zakresu opieki zdrowotnej w Powiecie Prudnickim (stan na 10.11.2017 r.)

Wykresy

Wykres nr 1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu prudnickiego (stan na dzień 01.12.2017 r.).

Bibliografia

- 1) Materiały, opracowania i analizy własne sporządzone na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku,
- 2) Informacje uzyskane ze Starostwa Powiatowego w Prudniku,
- 3) Informacje uzyskane od organizacji pozarządowych,
- 4) Informacje uzyskane od Komendy Powiatowej Policji w Prudniku,
- 5) Informacje uzyskane z Powiatowego Urzędu Pracy w Prudniku,
- 6) Informacje uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Prudniku,
- 7) Informacje uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej,
- 8) Informacje uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Głogówku,
- 9) Informacje uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubrzy,
- 10) Informacje uzyskane z Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Prudniku,
- 11) Informacje uzyskane z Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 12) Informacje uzyskane z Domu Pomocy Społecznej w Prudniku,
- 13) Informacje uzyskane z Domu Pomocy Społecznej w Grabinie,

- 14) Informacje uzyskane z Ośrodka Rehabilitacji i Opieki Psychiatrycznej w Raclawicach Śląskich,
- 15) Informacje uzyskane z Prudnickiego Centrum Medycznego S.A.,
- 16) Informacje uzyskane z Urzędów Miejskich w Prudniku. Lubrzy, Głogówku, Białej,
- 17) Informacja z Gminnego Zarządu Oświaty i Wychowania w Prudniku,
- 18) Dane z Głównego Urzędu Statystycznego.

Książki, artykuły, ustawy

- 1) Adomat K., Koter-Mórgowska M., Lis J, Młynarczyk B., Szałach A., *ABC osoby z niepełnosprawnościami*, Lublin 2015.
- 2) Browne K., Herbert M., *Zapobieganie przemocy w rodzinie*, Warszawa 1999
- 3) Dąbrowska J., *Zrozumieć dziecko*, Warszawa 2001.
- 4) Herzberger Sharon D., *Przemoc domowa, Perspektywa psychologii społecznej*, Warszawa 2002.
- 5) Ministerstwo Edukacji Narodowej, *O pomocy psychologiczno-pedagogicznej*.
- 6) Ministerstwo Edukacji Narodowej, *O edukacji dla rynku pracy*.
- 7) Ministerstwo Edukacji Narodowej *O kształceniu integracyjnym i specjalnym*.
- 8) Powiat Prudnicki *Informator Powiatowy „Szukaj Pomocy”*, Prudnik 2008
- 9) Tyszka Z, *Rodzina we współczesnym świecie*, Poznań 2003.
- 10) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- 11) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- 12) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.
- 13) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 15) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- 16) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- 17) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
- 18) Ustawa z dnia z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Źródła internetowe

- 1) <http://www.powiatprudnicki.pl/powiatprudnicki-start.html>
- 2) <http://prudnik.pl/5431/strona-glowna.html>
- 3) <http://www.lubrza.opole.pl/19/strona-glowna.html>
- 4) <http://biala.gmina.pl/2079/strona-glowna.html>
- 5) <http://glogowek.pl/21/strona-glowna.html>
- 6) <http://stat.gov.pl/>
- 7) <http://oswglogowek.pl/>
- 8) <http://www.lo1prudnik.wodip.opole.pl/>
- 9) <http://www.ckziu-prudnik.pl/>
- 10) http://zsr_prudnik.wodip.opole.pl/wp/
- 11) <http://www.zsglogowek.pl/>